

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

4 2011
ročník VII.
cena 10,- Kč

foto na titulní straně: Tomáš Paulík

SILVESTR

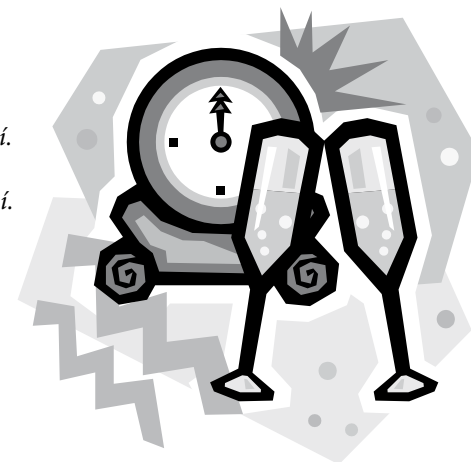
J. J. Uher

*Tmu v pole bitvy mění třeskot raket,
když silvestrovská půlnoc žene lidi k bláznění.
Psi k zešílení blízko mají také,
ten hluk má zdívo pevnější než kámen vězení.*

*Co lidé, o rok starší, vlastně slaví?
Že další mají za sebou bez šrámu na těle?
Do čeho v sobě duše vínem žhaví,
za dědinou než v stráni smrt jim lože ustele?*

*Anebo je to útěk před poznáním,
že život nelze opít k zástavě na chvíli?
Že přibude o rok víc vzpomínání,
o stejný čas blíž bude každý svému cíli?*

**Dva lidé, nebo dav si nadějemi lačně připíjejí!
A věčnost v náruč bere je, ty důvěřivé děti její...**

Svatý Silvestr se narodil koncem třetího století. Datum neznáme. Byl synem Římana jménem Rufinus, matka se jmenovala Justa. Jako mladík přijal křest a byl spolu s křesťany za vlády císaře Diokleciána pronásledován. Pověst říká, že se skrýval v lese nedaleko Říma; že by jeho jméno Silvestr mělo něco společného s latinským slovem **silvestris – lesní?**

V roce 313 povolil císař Konstantin Veliký takzvaným **Milánským ediktem křesťanství**. První reorganizaci církve provedl Miltiades a v císaři Konstantinovi měli křesťané oporu a zastánce. Po smrti starého Miltiadese se Silvestr v jedenadvaceti letech stává římským biskupem a už v roce **314 je zvolen papežem**. Provedl úpravu bohoslužeb a vydal více liturgických nařízení. Kromě jiného přikázal, aby napříště byly oltáře místo ze dřeva stavěny z kamene.

K svatosti jistě Silvestrovi dopomohlo to, jak říká legenda, že pokřtil císaře Konstantina Velikého i jeho ženu Helenu (později také svatořečenou) a císaře později dokonce uzdravil z malomocenství. Papež Silvestr I. zemřel poslední den v roce 335 a jeho ostatky jsou uloženy v káse-matech baziliky svaté Priscilly v Římě pod deskou s nápisem: **Tuto odpočívá katolík a vyznavač**. Svatý Silvestr je patronem domácích zvířat a dobré úrody. Je zobrazován v papežském rouše s berlou, jeho dalšími atributy jsou **kniha, mušle a býk**.

Byl jedním z prvních uctívaných světců, jehož kult se rozšířil do celé Evropy. Dříve se jeho svátek **nespojoval se žádnými oslavami ani zvyky**. **Silvestrovská noc** získala na významu, až když se v průběhu 16. století ve většině křesťanských zemí ustálil **gregoriánský kalendář a počátek nového roku na 1. ledna**.

Na počest sv. Silvestra navštěvovali lidé kostel, děkovali za dobré prožití uplynulého roku a modlili se za dobrý průběh nového. **Veselí a zvyky z pohanských dob však církev nepodporo-**

vala. Teprve rozvoj ekonomiky a vědy v 19. století, který předznamenal příchod „nového zlatého věku“, **dodal silvestrovské noci větší význam.** Společnost bohatla a v očekávání ještě lepšího roku **slavila Silvestra stále veseleji a okázaleji, s množstvím pokrmů a nápojů.** Na venkově přetrvávaly některé zvyky, jako např. **chození ometaček – chudých žen,** které chodily po staveních, symbolicky ometaly plotnu, aby kamna v novém roce dobře hořela a přály všeho dobrého, za což obdržely almužnu.

Hospodyně se varovaly toho, aby nechaly sušit prádlo, což znamenalo nebezpečí smrti někoho z rodiny v nadcházejícím roce. Také zvyk jíst o půlnoci ovar a křen s jablky pro štěstí pochází z 19. století. V ulicích, v restauracích i v domácnostech se organizovaly velkolepé zábavy a show, bohaté hody a stále nákladnější a velkolepější **ohňostroje.** Teprve v poslední době byly nejrůznější pochoutky vystřídány nazdobenými chlebičky, obloženými mísami a nejrůznějšími slanými a sladkými zákusky. Stouplo i množství vypitého alkoholu. **Od konce 19. století je běžným zvykem půlnoční přípitek šampaňským s přáním všeho nejlepšího v nadcházejícím roce.**

Něco, o čem by se ani svatému Silvestrovi ani jen nesnilo...

„Rychlost času je nekonečná. A je ještě zjevnější pro ty, kteří se ohlížejí zpět.“
(Seneca)

Podle internetu a dalších pramenů.

24. prosinec

Jožka Tureček

*Zas po roce se zrodil Štědrý den
kdy jsme laskaví – duše bez hříchu
I nevěřící bývá okouzlen
Jen zlatým kaprům není do smíchu*

*Lidé putují k sobě zdaleka
i na samoty někdo zavítá
A o ty které nikdo nečeká
snad postará se vlídná Charita*

*Už setmělo se – je po večeri
ve světle svíček voní jehličí
Na Ježíška drobotina věří
Dárčkům ihned obal poničí*

*Je Štědrý večer – tak veselme se
Jako smrčky co zůstaly v lese*

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

opět je tu konec roku, a to je čas ohlédnout se za rokem uplynulým.

Připomněl bych stavební práce, které jsme si na letošní rok naplánovali, dokončili a které určitě přispějí k lepšímu vzhledu města. Byla to dešťová kanalizace v Nové ulici, komunikace a dešťová kanalizace v ulici Hrnčířská, komunikace v ulici Mlýnská II, elektrický zásuvkový rozvod na Náměstí, chodník v ulici Masarykova, ale i Boží muka v Souhradech a kaplička v Koutě. Zvláště bych se ještě zmínil o chodníku na Masarykově ulici. Na tuto akci jsme totiž obdrželi od Státního fondu dopravní infrastruktury dotaci ve výši 615 000 Kč. Díky této dotaci nás jeden metr čtvereční tohoto chodníku stál asi 395 Kč. Jinak se cena 1m² chodníku pohybuje běžně kolem 1 200 Kč/m².

Oprava podlahy v mateřské škole byla z technických důvodů odložena na příští rok.

Začátkem listopadu byl uveden do provozu bankomat, který je opět u vchodu do Podlužanu a je přístupný nonstop. Bankomat provozuje pražská firma EURONET services s.r.o. Za umístění a provoz bankomatu neplatíme žádné poplatky.

V říjnu byl slavnostně zahájen provoz na zrekonstruované komunikaci Lanžhot – Moravská Nová Ves. Po pětiletém úsilí se nám podařilo přesvědčit příslušné orgány, do jejichž kompetence rekonstrukce krajských komunikací patří, a tuto komunikaci zrekonstruovat. Rekonstrukci prováděla firma SKANSKA a.s., která vyhrála výběrové řízení nákladem 47,4 mil. Kč vč. DPH. Díky této rekonstrukci bylo dosaženo zkvalitnění stavu vozovky a obce tím získaly lepší vzhled a upravenost. Problematické jsou ostrůvky vymezující v Lanžhotě odstavný pruh pro osobní auta. Původně měly být ve výši 15 cm, povrch vydlážděn nebo zatravněn a měly zvýšit bezpečnost na této komunikaci. Jelikož tato komunikace není majetkem Města Lanžhot, ale Jihomoravského kraje, nebyla s námi výstavba těchto ostrůvků konzultována. O jejich umístění jsme se dozvěděli až poté, co se započalo s jejich realizací. Z naší iniciativy bylo kvůli těmto ostrůvkům svoláno jednání, které proběhlo v Lanžhotě za účasti zástupců krajského úřadu, Krajské a Okresní správy silnic, firmy SKANSKA a.s., Dopravní policie a zástupce Dopravního odboru MěÚ v Břeclavi. Bohužel, i přes naše námítky, že tyto ostrůvky budou nebezpečné pro

cyklisty, že bude problém s úklidem sněhu, že v noci nebudou vidět a tím budou nebezpečné i pro projíždějící auta, nepodařilo se nám patřičné orgány přesvědčit. Dosáhli jsme alespoň toho, že ostrůvky budou ve výši 2 cm nad vozovkou nikoli 15 cm, jak bylo projektováno.

Velkou neznámou je pro nás rozpočet na příští rok. Podle dosavadního plnění letošního rozpočtu počítáme, že příjem z daní nebude naplněn v plánované výši. Předpokládáme úbytek ve výši kolem 1 mil. Kč. Pokud sledujete vývoj ekonomiky u nás, vidíte, že situace se nejvíce příznivě ani pro občany ani pro obce. Návrh našeho rozpočtu na rok 2012 se pohybuje v přibližné výši rozpočtu roku 2009. Proto jsme byli nuceni na tento vývoj reagovat při plánování na rok 2012.

V příštím roce plánujeme investiční akce, na které již máme stavební povolení, nebo je přes zimu připravíme, abychom akcí stihli co nejvíce. Připravujeme zateplení fasády přístavby úřadu a rekonstrukci střechy (knihovna) v hodnotě asi 3,5 mil. Kč. Na zateplení jsme podali žádost o dotaci na Státní fond životního prostředí. Součástí této akce bude také nová kotelna úřadu, která je již v provozu 25 let.

Dále je to příprava projektu Protipovodňová ochrana III. etapa, což je navýšení hrází Kyjovky U Struhy a výstavba nového mostu u Passvilanu. Na tento projekt jsme obdrželi dotaci ve výši 460 000 Kč z Krajského úřadu JmK.

Chystáme výstavbu nové komunikace v ulici U Struhy 1, v Souhradech a rekonstrukci křižovatky u kostela. Samozřejmě budeme opravovat také další chodníky např. v ulici Nová, Stráže, Kostická. Na chodníky v Kostické ulici připravuje-

me projekt k žádosti o dotaci ze Státního fondu životního prostředí. Důležitá je také připravovaná sanace kanalizace Stráže, protože po zkušenostech z ulice Kostická máme obavy, že bude taktéž ve špatném stavu a bude ji třeba opravit. Připravujeme projekt, který zjistí, v jakém stavu tato kanalizace je, a potom podle rozsahu potřebných oprav bude vypracován projekt rekonstrukce a žádost o dotaci na tuto akci.

Dalším záměrem je vybudování WC v prostorách muzea. Muzeum je otevřeno po dobu prázdnin i při různých příležitostech a sociální zařízení zde chybí.

Realizace naplánovaných akcí se však bude odvíjet od výše našeho rozpočtu.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří nás podporují a jakkoli nám pomáhají. Myslím, že se toho za letošní rok zvládlo opravdu hodně. Proto považuji tento rok za úspěšný a to je naším cílem i do dalších let. Naši snahou je dělat pro Lanžhot maximum a na tom nezmění nic ani nepravdy, které se letos šířily městem formou anonymních letáků.

Děkuji také všem výborům a komisím za jejich celoroční práci. Zvláště děkuji kulturní komisi za přípravu všech společenských akcí během roku a hlavně za přípravu vánočního jarmarku, školnímu klubu za velmi pěknou výstavu adventních věnců.

Zvu vás ve čtvrtek 29. prosince 2011 v 16 hodin na zabijačku ve dvoře muzea a v 17.30 hodin na ohňostroj na Náměstí.

Všem spoluobčanům přeji příjemné prožití svátků vánočních a hodně zdraví a spokojenosti v novém roce.

František Hrnčíř, starosta města

Výpis usnesení z jednání Zastupitelstva města Lanžhot - 22. 9. 2011

ZASTUPITELSTVO MĚSTA

- schvaluje** program zasedání
- schvaluje** ověřovatele zápisu p. Petra Uhra a Ing. Zdenku Hrubou a zapisovatelku Annu Moučkovou
- bere na vědomí** zprávu o kontrole usnesení a zprávu kontrolního výboru
- bere na vědomí** zprávu z jednání rady města
- bere na vědomí** zprávu finančního výboru a zprávu o plnění rozpočtu za 1.-08./2011
- schvaluje** opravu kanalizace v ulici Kostická od lékárny směrem ke hřbitovu – šachta č. 6 až šachta č. 10
- schvaluje** rozpočtové opatření č. 5/2011 dle předloženého návrhu
- schvaluje** koupi pozemku parc. č. PK 676 o výměře 530 m² od p. Ludvíka Svozila a p. Jana Bartoše za cenu 80 Kč/m²
- schvaluje** koupi pozemku parc. č. KN st. 111 o výměře 133 m² od spoluvlastníků Jaroslava Bartošíka, Dubňany, Anny Mrlákové, Brno, Josefa Hnátoviče, Adamov a Jaroslava Hnátoviče, Adamov za cenu 80 Kč/m²
- schvaluje** výkup pozemků v lokalitě Pod Ploty od majitelů dle Geometrického plánu č. 1396-043/2010 a schvaluje výkupní cenu za tyto pozemky 100 Kč/m²
- schvaluje** projektovou přípravu rekonstrukce kanalizace v lokalitě Stráže
- schvaluje** vypracování projektové dokumentace na úpravu křižovatky

V Lanžhotě dne 22. 9. 2011

*místostarosta města Lanžhot
Josef BARTOŠ*

*starosta města Lanžhot
František HRNČÍŘ*

Výpis usnesení z jednání Zastupitelstva města Lanžhot - 3. 11. 2011

ZASTUPITELSTVO MĚSTA

- schvaluje** program zasedání
- schvaluje** ověřovatele zápisu MUDr. Libuši Burýškovou, Mgr. Marka Uhlíře a zapisovatelku Annu Moučkovou
- bere na vědomí** zprávu o kontrole usnesení a zprávu kontrolního výboru
- bere na vědomí** zprávu z jednání rady města

5. **bere na vědomí** zprávu finančního výboru a zprávu o plnění rozpočtu za 1.-9./2011
6. **schvaluje** OZV č. 1/2011 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
7. **schvaluje** investiční akce na rok 2012
8. **schvaluje** nabytí soch na Náměstí do majetku města

9. **schvaluje** Dodatek č. 1 Smlouvy o účasti na programu 129120 PPO II. etapa
10. **schvaluje** Dodatek č. 2 ke Smlouvě o zajištění financování systému IDS JMK

V Lanžhotě dne 3. 11. 2011

místostarosta města Lanžhot

Josef BARTOŠ

starosta města Lanžhot

František HRNČÍŘ

Společenská kronika

Hana Tučková

Narozené děti

Mikuláš Hromada

Monika a Michal Hromadovi, Pastvisko II.

David Procházka

Markéta a Martin Procházkoví, J. Nerudy

Denisa Fojtíková

Martina a Milan Fojtíkoví, Na Pastůškách

Václav Hrančík

Vlasta a Petr Hrančíkovi, Lipová

David Karas

Eva a Zdeněk Karasovi, Hrnčířská

Viktorie Hamadová

Ivana a Miroslav Hamadovi, J. Wolkera

Šárka Straková

Dagmar a Miroslav Strakovi, Záhumní

Michaela Holobrádková

Ladislava Dobešová a Petr Holobrádek, Mlýnská I.

Tara Tučková

Andrea a František Tučkovi, Náměstí

Marie Bartošová

Anežka a Cyril Bartošovi, Lipová

Jan Darmovzal

Marta Bulantová a Petr Darmovzal, Luční

Sňatky

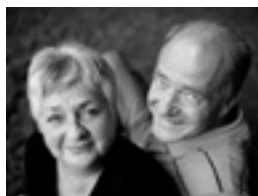
Tomáš Hladík, Lanžhot

a Lucie Němcová, Kostice

Jubilejní sňatky

65 let manželství

Marie a Ladislav Ondryskovi,
M. Šolochova

50 let manželství

Vlastislava a Josef Uhrovi, Havlíčkova

Výročí narození

98 let

Marie Trubačová, Gagarinova

93 let

František Uher, Stráže

92 let

Božena Benešová, U Stadionu

91 let

Libuše Šuláková, Kostická

90 let

Marie Petřlová, Kostická
Božena Uhrová, J. Wolkera

85 let

Anna Gálová, Komenského
Mária Kyclová, Luční

Věra Skálová, Luční

Jan Bartoš, Luční

Marie Bartošová, Komárnov
Josefa Černá, Hrnčířská

80 let

Růžena Holobrádková, Náměstí

75 let

Anna Šestáková, Gagarinova
Věra Hrubá, M. Šolochova
Marie Krevňáková, Pastvisko II.
Ludmila Poláčková, K. Čapka
František Gajda, Vinohrady

70 let

Miroslav Beneš, Dolní
Ludmila Houdková, Stráže
Jan Horký, Mlýnská III.
Milada Mrláková, Kostická
František Kořínek, Sokolská

65 let

Vojtěch Hakala, Gagarinova
Jana Soldátová, Mlýnská I.
Zdenka Kubíková, Kostická
Jaroslav Tuček, U Hřiště
Jan Mikulič, Mlýnská II.
Ludmila Švachová, Smetanova
Marie Petřlová, Krátká
František Kuruc, Lesíčková
Jaroslava Kubíková, U Stadionu
Jana Kosková, Masarykova
Petr Šindar, MUDr. Kepáka
Jitka Trubačová, Stráže
František Netopilík, Masarykova
František Šesták, U Stadionu
Marie Steinerová, Pastvisko I.
Jitka Čapková, Mlýnská II.

60 let

Věra Bartošová, Zahradní
Marta Procházková, Nádražní
Dana Batková, MUDr. Kepáka
Libuše Černá, Na Dílni
Eva Hlaváčová, Kostická
Věra Hostinová, F. Palackého
Marie Mikuličová, Mlýnská II.
Ladislav Říha, Gagarinova
Jarmila Pelikánová, Sokolská
Ludmila Helešicová, Dolní
Jaroslava Svačinová, Dolní
Jiří Uher, MUDr. Kepáka

Úmrtí

Josef Říha, 69 let, Hrnčířská
Václav Batka, 70 let, Kostická
Josef Hunkář, 77 let, Smetanova
Hildegarda Uhrová, 72 let, Nová
Josef Koždál, 70 let, Masarykova

Miroslav Krpata, 88 let, K. Čapka
František Čermák, 88 let, Mlýnská I.
Jan Mráz, 62 let, Sokolská
Oldřich Hladík, 77 let, Pastvisko II.
Marie Gálová, 75 let, Masarykova
Antonín Tuček, 68 let, Břeclavská
Miroslav Tuček, 68 let, Na Peci
Ladislav Zonyga, 60 let, I. Olbrachta
Anna Šebestová, 89 let, Kostická
Marie Hostinová, 83 let, Na Peci

Žádáme občany, kteří si nepřejí zveřejnění svých jmen nebo jmen svých příbuzných (narozené děti, snatky, výročí narození, výročí sňatků, úmrtí) ve společenské kronice zpravodaje, aby toto nahlásili vždy před uzávěrkou zpravodaje v kanceláři městského úřadu. Naopak upozorňujeme ty, kteří slaví jubilejní snatky a neměli svatbu v Lanžhotě, že nemáme možnost toto zjistit z matričních knih uložených na městském úřadě. Pokud chcete, aby vaše jubileum bylo zveřejněno, oznamte toto také na úřadě.

Přehled plánovaných akcí prosinec - březen

26. prosince	Žehnání koní	Náměstí
26. prosince	Žehnání vína	Společenský dům
26. prosince	Štěpánská zábava	Podlužan
29. prosince	Zabijačka	Dvůr muzea
29. prosince	Ohňostroj	Náměstí
14. ledna	Krojový ples	Podlužan
28. ledna	I. reprezentační ples města	Podlužan
25. února	Ples školy	Podlužan
18. února	Fašanková zábava se setkáním stárků	Podlužan
10. března	Místní výstava vín	Podlužan
17. března	Papučák	Podlužan

Provozní doba na městském úřadě v době vánočních svátků

MĚSTSKÝ ÚŘAD

23. 12. ZAVŘENO

29. 12. 7.30 – 12.00, odpoledne ZAVŘENO

30. 12. ZAVŘENO

Ostatní dny beze změny.

KNIHOVNA

23. 12. ZAVŘENO

28. 12. 9.00 – 12.00 13.00 – 17.00

29. 12. ZAVŘENO

30. 12. ZAVŘENO

*Kulturní komise městského úřadu
ve spolupráci se všemi organizacemi
a spolky v Lanžhotě*

pořádá dne **28. 1. 2011**

I. reprezentační ples města

*Ples se uskuteční ve všech
prostorách restaurace Podlužan,
začátek ve 20 hodin
předtančením, k tanci a poslechu
hraje dechová hudba Fialenka,
skupina The Teachers
a cimbálová muzika Grajcar
z Dolních Bojanovic.*

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Na svátcích je krásné, že se líbily těm druhým

Milí čtenáři městského zpravodaje,

když jsem přemýšlel, o co se s vámi podělit a co vám popřát v předvánočním čase příprav, dostala se mi do rukou malá knížečka PhDr. Petra Pithy Vánoce. Několik myšlenek, které mě potěšily, snad povzbudí a potěší i v předvánoční přípravě i vás.

Když se dnes probírám svými vánočními vzpomínkami, musím říct, že vedle dětských Vánoc byly nejkrásnější Vánoce ty, které jsem strávil mezi plotnou a dřezem, abych svým stárnoucím rodičům připravil pro ně milé sváteční chvíle. Měl jsem ovšem to veliké štěstí, že mi dali najevo svou vděčnost. Nebylo toho však ani třeba, viděl jsem, že se radují.

Na svátcích je krásné, že se líbily těm druhým, že si je užili a ve světle jejich radosti se rozsvítí i radost vaše.

Svátky mají být hezké, a proto je třeba mnoho připravit. Zatímco děti netrpělivě počítají, kdy skončí škola, a ty menší se ptají, kolikrát se ještě vyspinkají, než přijde Ježíšek, říkají mnozí dospělí: „Už aby bylo po svátcích – to zas bude blázelec.“ Ptám se, co se

stalo, protože přece Vánoce zůstaly Vánoce-mi. Jsou to stále tytéž svátky narození Páně. Měníme se my a náš vztah k těmto svátkům. Na rozdíl od dětí, které spontánně a samozřejmě chápou výjimečnost svátečních dnů, my dospělí se dopouštíme celé řady chyb.

Kromě pečení cukroví, děláni salátu, úklidu celého domu, výzdoby ze jmelí, vánočního stromčku, obstarání dárků a plno dalších věcí v dnešní uchvátané době přistupuje ke všem těmto úkolům ještě jeden přípravný úkol - zpomalit. Je lepší omezit vnější přípravy, které ještě zvýší požadavky na výkon a zrychlí tempo našeho života. Máme-li se o Vánocích v klidu zastavit, musíme už dost

dlouho před nimi brzdit. Udělat o polovinu cukroví méně ... a mít víc času se zamyslet a radovat. Je třeba hledat smír a poklid, neboť pak přijde i tichá radost. Vánoce jsou svátky smíření Boha a lidí a vyžadují také přípravu našeho srdce.

Jedeme, jak se dnes říká, příliš rychle a brzdná dráha je dlouhá. Ty, kteří dopo-

sledka pojedou rychle, čeká tvrdý náraz. Vánoce budou pocítovat jako cosi cizího, anorušivého. To by nebylo dobré.

Přeji vám všem přípravu na svátky, ve které se vám podaří zpomalit a svátky, ve kterých se vám podaří obdarovat druhé radostí.

Váš farář P. Josef Chyba

Přehled svátečních bohoslužeb a dalších akcí v době vánoční

So. 24.12.	Vigilie Narození Páně – půlnoční mše sv.	22.00
Ne. 25.12.	Slavnost Narození Páně	8.00
	Svátostní požehnání	10.00
		14.30
Po. 26.12.	Svátek sv. Štěpána	8.00
	Žehnání koní	10:00
	Žehnání vína ve Společenském domě	13.30
		15.00
Út. 27.12.	Svátek sv. Jana, apoštola - žehnání vína v kostele	17.30
St. 28.12.	Svátek sv. Mláďátek - mše sv. za děti	16.00
Pá. 30. 12.	Svátek sv. Rodiny - Ježíše, Marie a Josefa - obnova manželských slibů	17.30
So. 31.12.	Zakončení občanského roku - poděkování a prosba o Boží milost do nového roku	16.00
Ne. 1.1.	Slavnost Panny Marie, Matky Boží	8.00
	Novoroční sv. požehnání	10.00
		14.30
Pá. 6.1.	Slavnost Zjevení Páně, Tří králů	17.30
Ne. 8.1.	Svátek Křtu Páně	8.00
	Zpívání dětí u jeslí	10.00
		14.30

Končí doba vánoční

Farní webové stránky v novém kabátě

J. B.

Dívali jste se poslední dobou na farní stránky www.farnostlanzhot.webnode.cz?

Jestli ne, tak neváhejte a podívejte se. A pokud jste starší a s internetem nemáte zkušenosti, zeptejte se svých dětí nebo vnuků. Po změně duchovního vedení farnosti došlo také ke změně webových stránek. S vervou se do jejich přestavby pustil sám duchovní otec, za což mu patří velké díky. Naše stránky byly již zastaralé, chtělo to změnu, modernizaci. Stránky jsou teď mnohem přehlednější. Najdete vše, co vás zajímá z dění farnosti, co potřebujete pro zařizování různých životních událostí, přehled bohoslužeb hodně dopředu, ale také různé zajímavé odkazy na další stránky. V polovině listopadu byla spuštěna nová diskuze, kam můžete vkládat své názory, náměty, doporučení. I tato forma evangelizace patří do dnešní doby.

Poznávali jsme poutní místa Slovenska

Marie Petrlová

Následujeme Pannu Marii v její odvaze otevřít se s láskou Bohu a bližním

Jan Pavel II.

Dne 3. září jsme se vydali poznávat zajímavá poutní místa Slovenska. Doplnili nás farníci z okolních obcí. První zastávkou našeho putování byla Rájecká Lesná. Přestože byl místní farář s kostelníkem zaneprázdněn přípravou poutě a bohoslužba se konala později než obvykle v sobotu, vyšli nám vstříc a otevřeli kostel i Dům

Božího narození, kde je umístěn unikátní dřevěný betlém, největší na Slovensku. Jeho rozměry jsou 8,5 x 3 x 2,5 m. Mistr Pekara z Rájecké Lesné jej tvořil 15 roků. Byl otevřen a posvěcen v roce 1995 kardinálem Korcem.

Jsou tam dřevěné kopie významných staveb Slovenska např. Bratislavský hrad, katedrála v Nitře, hrad Trenčín, Orava, zámek Bojnice, košický dóm, levočská radnice, kostel svatého Jakuba a stovky pohyblivých figurek. Je tam také znázorněn život lidí východního Slovenska v minu-

losti. Orání s kravami, stavění máje, výroba plátna, tkaní lnu a rodina ve svátečních krojích jdoucí do kostela. V kostele nám farář pověděl něco z jeho historie. Kostel Narození Panny Marie s milostnou soškou Frivaldské Panny Marie z 16. století je hojně navštěvován poutníky. V roce 2002 byl vyhlášen za baziliku minor. Neogotický chrám je postaven na půdorysu obráceného kříže. Na hlavním oltáři jsou tři výklenky. V prostředním je socha Panny Marie od neznámého řezbáře. Po jejím boku jsou andělé. Vpravo se nachází oltář svatého Josefa a vlevo oltář svaté Anny. Stropní malby znázorňují tajemství posvátného růžence. Z kostela jsme se odebrali na křížovou cestu. Na jejím konci je kostelík Nanebevstoupení Páně. Pod kalvárií prýští léčivý pramen.

Odtud jsme pokračovali na další poutní místo Staré Hory. Navštívili jsme dominantu obce původní gotický kostel Panny Marie z 15. století s plastikou Madony. Na baziliku minor byl povýšen již v roce 1990. Studnička se sochou Panny Marie je obklopena krásnou přírodou. Zde byla sloužena mše svatá. Z cesty tam vedou

také schody, po kterých mohou jít poutníci po kolenou a modlit se růženec. Sluníčko příjemně hrálo, jeho paprsky tvořily svatozář kolem sochy Panny Marie. Občerstvili jsme se vodou z pramene a pokračovali přes Važec, kde jsme se zastavili na hřbitově německých vojáků, do nejmenšího slovenského města Svit. Leží 5 km od Popradu na řece Poprad. Jmenuje se podle prvního Baťova podniku. Prohlédli jsme si pěkný moderní kostel, před kterým je pomník Jana Pavla II. Po kratší zastávce v Kežmaroku jsme přijeli na ubytovnu SČK Mlynčeky, kde nás srdečně přivítal její správce. Pak následovala večere. V neděli po snídani nás čekalo radostné setkání se sestrou Janou, která působí v Exercičním domě sv. Pavla v Německu. Provázela nás na loňském putování po Bavorsku a nyní byla v Lubici na dovolené. Přivezla ji sestra přestavená a sdělila nám, že místo plánované mše sv. v Lubici, pojedeme na slavnou mši do Litmanové, kde se koná hlavní pouť. Větší štěstí nás snad ani nemohlo potkat. Tak jsme i se sestrou Janou odjeli k hoře Zvir, která je součástí kouzelných Pienin. Na hoře Zviru blízko Litmanové mělo údajně docházet ke zjevování Panny Marie v době od 5. srpna 1990 do 6. srpna 1995. Zjevovala se Kateřině Česelkové a Ivetě Korčákové. V roce 2008 byl o vizionáře Ivetce natočen český dokumentární film Ivetka a hora. Podle vyprávění dětí se první zjevení událo po obědě 5. srpna 1990, když si děti hrály na hoře Zvir. Uslyšely hluk, polekaly se a utekly se schovat do seníku. Měly pocit, že někdo kolem obchází. Po chvíli se ozvalo silnější bouchání. Jedenáctiletá Ivetka, dvanáctiletá Katka a desetiletý Mitko se začali modlit: „Maria, matko naše, ukryj nás pod svůj plášť!“

aniž by předtím tuto modlitbu znali. Po chvíli spatřili v místnosti světlo. Světlo se přesunulo nad lavičku a v něm byla krásná paní, která na lavičku usedla. 11. listopadu 1990 byla povolena biskupem řeckokatolické církve na Zviru mše sv. Dne 25. listopadu při svěcení nově postaveného kříže po modlitbě růžence přý všichni přítomní viděli nadpřirozené úkazy na slunci, připomínající zázrak ve Fatimě. Mohli se bez problémů dívat do slunce, které rotovalo, vyzařovalo kruhy v různých duhových barvách, tmavlo a zesvětlovalo se, chvělo a měnilo polohu. Na horu Zvir putovalo stále více poutníků, a tak byla 6. srpna 2004 ustanovena prešovským eparchou Jánem Babjakem místem modlitby. Stavba liturgického prostoru byla započata v roce 2006 a 7. září 2008 byla kaple Neposkvrněného početí Panny Marie s celým areálem a pramenem povýšena a prohlášena řeckokatolickým mariánským poutním místem. Když jsme šlapali na kopec, byl krásný sluneční den. Úžasná atmosféra nás na tomto posvátném místě vybízela k tomu, abychom Matce Boží s důvěrou otevřeli svá srdce, svěřili jí své bolesti i radosti a poprosili o ochranu pro naše rodiny. Také jsme jí poděkovali za mocnou přímluvu u jejího syna. Zařadili jsme se do fronty, abychom se dostali do seníku a kratičkou chvíli setrvali při modlitbě na místě zjevení. Hlubokým duchovním prožitkem byla řeckokatolická mše za přítomnosti vysokých církevních hodnostářů. Svaté přijímání se podávalo podobojí. Malé kostečky chleba namáčené ve víně jsme přijímali ze lžičky

se zakloněnou hlavou. Plni dojmů jsme odjeli na další z nejvýznamnějších poutních míst Slovenska, Mariánskou horu u Levoče. Nachází se tam hradiště, kde se obyvatelé Levoče zachránili před Tataři. Na památku byla postavena kaplička. V roce 1470 byl vybudován kostel s gotickou sochou Panny Marie. Největší poutí byla za přítomnosti Svatého Otce Jana Pavla II. v roce 1995. Zástupy věřících prochází kolem pěti kapliček lipovou alejí nazvanou jeho jménem. Zaspívali jsme a vyprosili si ochranu na dlouhou cestu domů. V Lubici jsme se rozloučili se sestrou Janou a poděkovali jí za milou společnost. V kolibě u Kežmaroku jsme se zastavili na občerstvení a zakoupili sýry pro své rodiny. Vrátili jsme se pozdě v noci. Řidiči Aleši Tučkovi patří dík za bezpečnou jízdu a trpělivost při rozvážení poutníků do jejich domovů. Děkuji také Ireně Janů a Marii Ciprysové za dobrou spolupráci a všem účastníkům poutního zájezdu, že s vděčností přijali to, co nám Bůh a Panna Maria dopřáli, za moře pěkných zážitků, milostí a za krásné počasí.

Nad farní kronikou

Jan Třetina

V tomto roce se v naší farnosti uskutečnily tři velké náboženské akce. Bylo to sv. biřmování, lidové misie a primice.

Podíváme se do farní kroniky, jak často se u nás konalo svaté biřmování.

rok	počet účastníků
1909	367
1913	494
1927	633
1933	591
1944	806
1949	284
1956	32
1960	47
1969	218
1983	66
1992	100
1997	69
2004	51
2011	41

V době totality se sv. biřmování u nás nekonalo a farníci se zúčastňovali sv. biřmování většinou na Slovensku, kde tak přísný režim nebyl.

Největší počet byl v roce 1944 a to 806. Konalo se 11. 7. 1944 v úterý za krásného počasí. Světící biskup byl olomoucký Dr. Stanislav Zela. Při zpovídání vypomáhali dva kněží redemptoristé z Brna. Biskupovi se v Lanžhotě velmi líbilo, byl nadšen zvláště krásnými kroji a také věřící jej zahrnovali láskou a oddaností.

Velká účast měla hned několik důvodů. Od posledního biřmování v roce 1933 uběhla dosti dlouhá doba. Tenkrát bylo ve škole náboženství povinné, takže ke sv. biřmování šly všechny děti ve škole, které dovršily 10 roků. Tehdy se šlo k sv. biřmování po dovršení 10 roků.

V dalších záznamech kroniky bylo zaznamenáno konání tří primicí.

5. 7. 1919 byl vysvěcen na kněze vdp. František Beneš, syn kostelníka Pavla a 8. 7. slavil primiční mši. Mládenci a družky dům primicianta vkusně vyzdobili, ulici pro průvod připravili a lesním chvojím okrášlili. V domě měl promluvu místní farář A. Štourač, ve chrámě měl kázání Alois Kolísek, profesor z Hodonína. Na téma „Ty jsi kněz na věky“. Promluvil řeč vzácnou, hluboce založenou a přitom srdečnou, hlasem mohutným. Přítomno bylo 11 kněží z okolí.

2. 7. 1939 oslavil primicii P. Zachariáš Tuček. Studoval v Olomouci. Slavnost se konala venku a pěkně se vydařila.

7. 7. 1940 slavil primici Antonín Uher, nar. 31. 3. 1915, syn žel. zaměstnance. Mše byla sloužena na náměstí za krásného počasí a pěkně se vydařila. Kazatelem byl Josef Jančík z Brna, bývalý zdejší kaplan.

primice F. Beneše, 1919

Adventní čas v Lanžhotě

Helena Pláteníková

Od nepaměti, již v době pohanské, zdobili lidé před Vánocemi svá obydlí jehličnatými větvíčkami.

Adventní věnec se poprvé objevil v 19. století, kdy protestantský misiónář provozoval v Hamburku školu pro chudé děti, které ho zahrnovaly dotazy, kdy už budou

Vánoce. Proto vzal dřevěné kolo, na které umístil devatenáct malých červených a čtyři velké bílé svíčky. Celé kolo ozdobil zelenými větvíčkami. Bílé svíčky se zapalovaly o nedělích a červené v ostatních dnech.

Letošní výstava adventních věnců a vánočních svícňů, kterou si nachystali žáci Masarykovy základní školy v Lanžhotě a děti mateřské školy, měla v úmyslu vtáhnout vás do doby, kdy lidé trávili čas s nekonečně dlouhými večery jinak. Vzájemně se navštěvovali, dělali přitom drobné práce, dodržovali staré zvyky a obyčeje.

Přípravy na Vánoce trvaly celý advent.

Klasické adventní věnce byly zavěšované na stuhách, v poslední době je nahradily věnce, které jsou kladené přímo na sváteční stůl. Advent má v křesťanské symbolice zvláštní význam, zahajuje nový liturgický rok.

Poděkování patří pedagogickým pracovníkům, rodičům a občanům, kteří tuto krásnou aktivitu dětí podpořili. Krásnou atmosféru dokreslili žáci základní školy svým zpěvem a hrou na hudební nástroje.

Vzpomínání na knihovnu

Jaroslava Bartošová

18. října oslavila své 75. narozeniny bývalá knihovnice paní **Věra Hrubá**. Přišla jsem ji navštívit a zavzpomínat na naše společná léta v knihovně, ale i na léta předešlá.

„Do knihovny jsem nastoupila v roce 1968 a pracovala jsem zde 25 let, do roku 1993. Práce to byla moc pěkná, vzpomínám na ni

moc ráda. Vzpomínám ale také na ty krušné začátky, na jednu místnost, ve které se topilo v kamnech, a uhlí se muselo nosit ze sklepa pod národním výborem. Podmínky ve všech knihovnách byly tehdy špatné. Byly to začátky profesionalizace knihoven, hledaly se prostory, úpravy si většinou musely knihovnice dělat samy. Knihovnu jsem přebírala po učitelce

Štěpánce Pohanělové, která byla ještě knihovnice dobrovolná. Já jsem byla první profesionální knihovnice, zaměstnaná jsem byla pod Okresní knihovnou Břeclav.“

Paní Hrubá byla 12 let v knihovně sama. V roce 1980 jsem přišla do knihovny já, nejdříve na půl úvazku. Tady jsou už naše vzpomínky společné. Přestože podmínky v knihovně byly velmi stísněné, chodilo do knihovny více lidí, více se četlo. Nebylo tolik pořadů v televizi, nebyl internet. Když se začalo s kompletní rekonstrukcí celé budovy, kde sídlí knihovna, byla knihovna přestěhována do dvou domů. Starší čtenáři si na to určitě pamatují. Co to bylo beden knih – vyskládat, převést, naskládat znovu do regálů. Tři roky jsme půjčovaly v provizoriu, co zimy jsme si užily.

„Alespoň pár let před důchodem jsem si užila krásné, nové knihovny,“ říká V. Hrubá. „A knihovna mi také dala krásné přátelství, které trvá dodnes. Když se po revoluci začala rozvíjet spolupráce mezi Lanžhotem a Ranšpurkem, seznámila jsem se s tamější knihovnicí a později i s jejím manželem a celou její rodinou. Od té doby se naše rodiny přátelí.“

Věra Hrubá začala také v Lanžhotě organizovat divadelní zájezdy. „Organizovat divadelní zájezdy jsem se rozhodla v době, kdy přestalo do Břeclavi jezdit Divadlo bratří Mrštíků z Brna, které jsem pravidelně navště-

vovala. Bylo mi to líto, že už nemůžu do divadla chodit, a tak jsem to zkusila s divadelními zájezdy. Bylo mi 40 let, tedy to bylo v roce 1977.“

Když paní Hrubá odešla do důchodu, pokračovala jsem v organizování zájezdů já a trvá to do dneška, tedy už 34 let. Dříve jsme do divadla jezdili každý měsíc, to už v dnešní době nejde. Ale 2 – 3krát do roka se stále daří zájezd naplnit. Ona však už do divadla nejezdí, nemůže si to dovolit kvůli zdravotním problémům. Také plánovaná četba knih v důchodu jí nevyšla tak, jak by si přála kvůli očním potížím. Ale i přes značné zdravotní problémy se snaží být optimistická a žít den za dnem tak, jak přichází a se zdravotními problémy se vyrovnává bez stěžování si na osud.

Přeji jí určitě za všechny čtenáře, kteří ji znali jako o c h o t n o u knihovnici, aby se jí zdraví alespoň nehoršilo a aby byla šťastná a spokojená.

Příkladný nápad

Vlasta Ciprysová

Těch dobrých nápadů za svůj život měl hodně. Kdo? Pan Břetislav Osička. Z jeho iniciativy vzešla třeba Slovácká izba v hospodě U Bartošů. Několik let jsem s Břetou spolupracovala v kulturní komisi. Přichá-

zel včas a s úsměvem. Vždy jsem čekala, s čím novým zase přijde. Věcně se vyjádřil, a pokud byly nějaké připomínky, přijal je s klidem. Na jeho popud se začala pořádat přehlídka dechových hudeb Lanžhot Metoděje Prajky, které se účastní i kapely ze zahraničí, a stejně tak akce s lidovými

vypravěči O lanžhotský přegulňák. Do vyprávění se zapojují i Lanžhotští a návštěvníci se těší, že kromě veselých vyprávění dostanou u pokladny ten přegulňák.

Svatomartinské hody, košty vín, nic už nového, ale spojit je s výstavkou krojových součástí lanžhotského kroje byl dobrý nápad. Vystaveno bylo přes 30 fěrtochů (zástěr), stejný počet obojků – každý jiný. Nejvíce obdivu patřilo fěrtochu, obojku i vyšívaným kapesníkům paní Boženy Gálové. Nádherná ruční práce, která zaslouží obdiv. Ani se mi nechtělo věřit, že některé

vyšívané skvosty se našly vyhozené v Le síčku mezi odpady. Do původní podoby je dala s citem, který je potřeba vzhledem k materiálu, paní Lidka Bartošová.

Výstavka doplnila obrazovou galerii našich významných spoluobčanů a jejich přínos k folkloru a reprezentaci Lanžhota. Kde vznikl u Břeti takový zájem? Určitě u rodičů – otec Václav stárkoval, Břeťa byl také stárkem a snad se dožiji, až Vojta zaverbuje u máje jako stárek. K zájmu ke kroji patří také zájem o písň. Už 25 let zpívá s Moravankou. S manželkou Jitkou zase vystupují s DH Lanžhotčankou, dokonce i za mořem, a v poslední době oba zpívají s DH mladých – Fialenkou.

Všem, kteří ty krásné ruční práce tvořili, patří hluboká poklona a těm, co je udržují, poděkování. Vždyť to chce lásku k tradici, čas, námahu i finance. Ne každý to dokáže. Budme rádi, že mezi námi jsou spoluobčané s těmito vlastnostmi. A Břeťa Osička mezi ně patří.

účastníky i přihlížející připraveno malé občerstvení. Mohli jsme se ohřát u ohně nebo u svařáku. Následoval neodmyslitelný hon na lišku a pak se již všichni vydali nazpět do Lanžhota. Zakončení letošní jízdy proběhlo v hostinci U Zámečku.

Hubertova jízda

MB

V sobotu 5. listopadu 2011 se v Lanžhotě uskutečnil již 4. ročník Hubertovy jízdy, tentokrát pod záštitou občanského sdružení Koňské stezky PODLUŽÍ. Počasí nám přálo, a tak se za Šlajsou na ranči Ostředek sešli nejen místní koňáci, ale i přespolní milovníci koní. Letošní jízdy se zúčastnilo celkem 34 jezdců v sedlech a 10 spřežení. Celý průvod projel městem za doprovodu country hudby z místního rozhlasu, následně se všichni jezdci vydali lesem na louku Rýnava. Zde bylo pro všechny

Věřím, že letošní Hubertova jízda se líbila koňákům i přihlížejícím, kterým bych rád touto cestou poděkoval za podporu. Děk patří také všem, kteří se podíleli na přípravě, zástupcům města a pracovníkům polesí.

Se všemi příznivci koní se těšíme na další setkání v prosinci na Svatoštěpánském žehnání koní.

Co si o nás myslí

Vlasta Ciprysová

Už tradičně jsem hody prožila v muzeu, které je v nové budově od 13. 9. 2003. Věřím, že není Lanžhotčan, který by alespoň jednou nebyl v našem muzeu. Žáci našich škol ho pravidelně navštěvují se svými učiteli – což je chvályhodné. Muzeum je přístupné celoročně, ale hlavně o hodech si hodovní hosté nenechají ujít příležitost navštívit i muzeum. Někteří opakovaně a to nás těší. Probírala jsem letošní zápisy v knize návštěv a ráda bych se s vámi o ně podělila.

Odkud k nám hodovní hosté přijeli? Z Německa, Rakouska, Slovenska, Karlových Varů, Prahy, Horního Podluží, Brna, jižních Čech, Kraslic, Zábřehu, Tišnova, Krkonoš, Rožnova pod Radhoštěm a samozřejmě z našeho okolí – z Břeclavi, Kostic, Valtic a Moravské Nové Vsi.

Návštěvníci se zajímali o jednotlivé části kroje i o nábytek. Domácí návštěvníci by rádi našli jména u fotografií i s „přízvisky“. Vystavovat by se mohli i řeme-

slné výrobky. Příchozí dále navrhovali využít všechny místnosti. Všichni navštívili také výstavu lanžhotského rodáka Františka Šuláka. Příští rok, právě o hodech, by se dožila 100 let nejznámější lidová skladatelka, výborná zpěvačka, lanžhotská rodačka Rózka Horáková. Bylo by dobré, kdyby se u této příležitosti uspořádala v muzeu výstava z jejího života. Záleží ovšem na plánech kulturní komise. Poptávka byla také po různém propagačním

materiálu a CD našich mužáků, ženského sboru, dechových hudeb Lanžhotčanky a Fialenky. V tom máme určité rezervy. Na všechny dotazy a přání jsme se spolu se Zdenkou Šiškovou snažily odpovědět.

Jistě jste zvědaví, kolik lidí o hodech navštívilo muzeum. Za dva dny to bylo 104 dospělých, z toho lanžhotských 25. Děti přišlo 23 a musím dodat, že byly slušné, zvědavé i když přišly někdy bez doprovodu dospělých. K dobré náladě přispělo i pěkné počasí. Pamatuji, že nedávné hody byly propršené a to ani muzeum netáhlo.

A co tedy do knihy návštěv napsali:

Skupina 13 lidí z Brněnska děkuje.

Ogaři a dcérky ze Sportovního klubu Valašské království děkují za vřelé uvítání ve městě Lanžhotě a za prohlídku vašeho muzea – Valaši

Moc děkuji milé paní Jeřábkové za příjemnou společnost při natáčení rozhlasové pohlednice v muzeu. Expozice je opravdu nádherná, strávila jsem tady nesmírně inspirativní dopoledne. Hana Ondryášová, Český rozhlas Brno

Rodina Pavlíková z Kyselky: Moc se nám výstava líbila. Jezdila jsem sem jako děčko, mám nádherné vzpomínky. Dnes je mi 60 let a stále moc na Lanžhot ráda vzpomínám. Děkujeme.

Pozdrav od návštěvníka Horního Podluží, z Lužických hor, z kraje z okolí Žitavy přeje svým jmenovcům Fiala.

V Lanžhotě se nám moc líbí a za rok přijedu zas! Jsou tu příjemní lidé a krásné prostředí. Jirka z Jemnice

Do Lanžhota se vždycky rád vracím. Výstava byla nádherná. Ing. Petr Gál

Rádi jsme představili našim přátelům z Rakouska kus zajímavé kultury v muzeu města Lanžhota. Děkujeme.

Jsme zde po několikáté a pořád je co obdivovat. Jen by si muzeum zasloužilo více místa pro exponáty.

Jako každý rok sme sa šli podívať a vzpomínat do nášeho muzea. Pěta a Marek

Přijeli jsme z Krkonoš a moc se nám zde líbilo. Vrchlabí

Byl jsem velmi nadšený krásně uspořádanou výstavou. Ing. Mojmír Mazuch, rodák z Lanžhota žijící v Bratislavě

Udělal jste kus záslužné práce. Velice krásné, nejde slovy vyjádřit. Jsem rád, že se zachovávají tradice a místní obyvatelé si zakládají na svém původu a tradicích. P. Jiří Čekal – Bůh vám žehnej.

Vzdávám čest nositelům místní tradice! Vždycky jsem si myslel, že jen Horňácko má své pevné tradice, které se již nikde neudržují, ale opak je pravdou. Lanžhot je příklad toho, archaické artefakty a obřady tu mohou přetrvat ještě věky! Zdraví Toníček Vrba

Požehnaní lidé, kteří něco, co se tak často nevidí, umí darovat, obohatí i kolemjdoucího, bezprizorního, který se tím pozvedne na kulturní úroveň.

Pořád se dá dívat i na věci stokrát viděné.

Ze zápisů čteme slova chvály i doporučení a to nás těší a vybízí stále přemýšlet co nového uskutečnit. Neopomeni zase slova z písničky – Lanžochané pyšní – a nemáme být na co? Třeba i na uchovávání krojů a předmětů z minulosti. Tím více si budeme vážit současnosti.

Africké děti

Josef Jožulka Uher

*Ty děti neví, nikdy vědět nebudou,
že byl, žil kdysi chlapec jménem Ježíšek;
že kdesi chodí jiné děti s koledou,
před mrazem, větrem chránívá je kožíšek.*

*Ty děti neví, cože jsou to jesličky
a komu patří jasná hvězda betlémská;
proč k zpěvu vyhrávají dudy, housličky
a proč jsou všichni vážní, nikdo netleská.*

*Ty děti neví, nikdo jim to nepoví,
proč k chlévu z dálav přišli hned tři králové;
co všechno večer ten pro lidstvo stanoví...
Než duny pohrbí je jak pole lávové.*

**Ten jejich světadíl je plný písku, žáru, hladu, žízně;
u prsou matek nedožijí ani první lásky sklizně...**

Jako palci žal jim z lebek vytlačuje mezi obzory víček velikánské oči a hlad břicha nafukuje k prasknutí; zbytek tělíček je cosi z kůže a kostí pavoučího. Nemluví, protože svět by je stejně neslyšel, a matky jejich už nekřičí hněvem proti krysaři Smrtce, která jim je brzo odvede do nekonečna dun. Ty děti by nikdy nepochopily, že na planetě zvané Země, v jejíž náručí se i ony narodily, jsou místa, na kterých lidé marnotratně splachují na toaletách s pitnou vodou, půdu mění v beton a asfalt a chlebem krmí zvířata i popelnice... A všichni bohové všech náboženství říkají, že každý muž a každá žena jsou si na planetě bratrem a sestrou. Ty děti se takových bratrských a sesterských vztahů nedožijí. Odejdou s očima plnými písečných bouří a lhostejnosti těch, kteří je nechtějí vidět a slyšet. Do úst posledního vzlyku jim spadne pár slz jejich matek, aby na té daleké cestě netrpěly žízní. Za oceánem dun, na břehu těch šťastnějších bratrů a sester, bude večer, výjimečný večer – **Štědrovečer**. Těmi africkými dětmi nikdy nepoznaný. Svět s ním, jako s dárkem, na ně zapomněl...

Mosty

Lad. Gajda

Když procházíme nebo projíždíme katastrem našeho města, ani si neuvědomujeme, že přejíždíme přes mosty. Mosty jsou na všech silnicích, železnici či polních nebo lesních cestách. Jednoho dne jsem si řekl, že by bylo zajímavé všechny tyto mosty spočítat. Než jsem začal počítat, tak jsem si sám tipnul, kolik těch mostů je, a věřte nebo nevěřte, dost jsem se zmylil. Než budete pokračovat ve čtení tohoto článku, tipněte si sami, kolik je na katastru Lanžhota mostů.

Mosty jsem spočítal tak, že jsem je osobně navštěvoval, ale v lese jsem to vzdal a na počítání jsem si vzal na pomoc mapu „Turistická a cykloturistická mapa Břeclavska“. Tak nyní počítejme spolu:

Silnice do Kostic - 2 mosty, dálnice - 7 mostů, jsou to největší mosty, silnice na Slovensko - 8 mostů, železnice - 9 mostů, přes řeku Kyjovku jsou ještě po les 4 mosty, Jízda - 2 mosty, Čistý járek (podle mapy) - 6 mostů (Za Jazemem 1, dál až k Forotě 3, u Bojku 1 a u Jiklinské 1 most). V lese mezi silnicí a železnicí jsou 4 mosty, na Svodnici (Široká caha) je 5 mostů a v Nové ulici u jazérka je 1 most. Celkem jsem, než vejde do lesa „Obora Soutok“, napočítal 48 velkých či menších mostů.

V lese „Obora Soutok“ je na Kyjovce 7 mostů (Křenová, u Doubravky, cesta z Uhlisek

ke státní hranici, na Plákách u oplocení a ještě 3 mosty na různých místech). Dále jsou ještě 2 mosty na cestě z Uhlisek ke státní hranici a 2 mosty z Uhlisek na Hvězdě. 3 mosty jsou na ramenech Kyjovky. Na různých místech v Oboře Soutok je ještě dalších 13 mostů včetně mostu, u kterého stojí pomník bývalého vedoucího polesí Balgy. Na cestě k Lánům jsou rovněž 2 mosty. Když spočítáme všechny uvedené mosty v lese, dojdeme k číslu 29.

Celkem je tedy podle mého počítání na našem katastru 77 různých mostů.

Mimo tyto výše uvedené mosty, je na katastru ještě řada malých mostků a propustí, které jsou nezbytné, aby bylo možné bez velkých problémů obhospodařovat jak pole, tak i louky. Mimoto by bylo velmi obtížné, a dovolím si podotknout, že i téměř nemožné, hospodářsky využívat les i pole a louky pod Lanžhotem.

Někdo bude namítat, že jsem mosty špatně spočítal a že je jich méně nebo více. Ale o to v tomto článku vůbec nejde. Chtěl jsem jenom nám všem přiblížit, že bez mostů by bylo velmi obtížné spojení se Slovenskem nejen našeho města, ale celé naší republiky. Pokud je mi známo, tak na našem okrese není na žádném katastru jiných obcí tolik mostů. Dovolím si odhadovat, že i v republice se kromě velkých měst, sotva může tolika mosty pochlubit některá obec či město.

Bautičky

Milha

Často jezdím po tzv. „panelce“, která vede od „Jazera“ k řece Moravě. Po obou stranách této panelové cesty byly kdysi louky, pravidelně zaplavované vodami Moravy. Po zregulování řeky se voda přestala rozlévat po okolních lukách, a tak se družstvo Pomoraví rozoráním s větším či menším úspěchem snaží na těchto bývalých lukách něco vypěstovat. V posledních letech však zůstává tato lokalita opět čím dál častěji pod vodou, což se stalo i loni, a voda se tam držela až do letoška, takže vnikly příznivé podmínky k nebý-

valému růstu druhu rákosí, tzv. „cigár“, které zaplavily celou plochu od Lanžhota až po Tvrdonice. Tisíce a tisíce „bautiček“. Mimochodem, ví někdo, proč a odkud vznikl název „bautičky“, typické pojmenování pouze v Lanžhotě?

Já su z Lanžhota

Vlasta Ciprysová

Tak se představoval můj otec Martin Černý na dráze, kde pracoval jako zedník v Prušánkách u Tondy Tichého – kamaráda z vojny, ve věznici v Uherském Hradišti, kde byl za Protektorátu vězněn nebo ve vlaku do Bratislavy či do Znojma, kam často jezdil třeba pro jednu věc.

11. 11. 2011 uplynulo 110 let od jeho narození. Z úcty k němu bych ho ráda připomněla nejen rodině, ale také ještě žijícím, kteří ho znali. V jeho osobě to bude vzpomínka i na jeho vrstevníky. V Lanžhotě se narodil, celý život zde žil a v 75 letech našel odpočinek na lanžhotském hřbitově. V jeho době byla řada skvělých a přesto skromných zedníků – Hrdina, Dáňa, bratři Svačinové, Vašek Prajka – Duch. Nesoupeřili, ale vzájemně si pomáhali, radili.

Našla jsem otcův výuční list. Zedníkem se začal učit v 25 letech u uznalého stavitele Procházky, vyučen byl v 28 letech. Od svého otce se naučil tesařinu, hlavně dělal „čajky“ – lodě pro lesníky. Vody kolem Lanžhota bylo vždycky dost a tak i „čajek“

bylo třeba. Vzpomínám, jak to na Pastvisku v naší vrátnici vonělo dřevem a „térem“. I mně udělal malou loďku a já s kamarády brázdila vody v Koutě. U vody jsme vyrostli, plavat jsme uměli všichni. Otec plaval na zástěře a já „na psa“, později „na prsa“. Půjčil mi i kolo, a tak jak mnoho jiných dětí jsem se naučila jezdit „pod štanglů“.

Nejsmutnější vzpomínka je na mobilizaci. Stále ho vidím ve vysokých botách, za kterými byla lžička, v ruce dřevěný kufřík a moc smutná maminka. Když se museli vrátit a nechat otevřená vrata do republiky německému agresorovi, poprvé jsem viděla, že otec má v očích slzy. Už nikdy potom jsem ho plakat neviděla.

Smutku nebylo konce. Přišel Protektorát – otec řekl něco, co neměl, a četníci si pro něho přišli, zavezli do Uherského Hradiště a potom na nucené práce do Německa v Lübecku. Matka v nemocnici a já, dvanáctiletá, jela s balíčkem do věznice. Dodnes vidím sedícího esesáka, jak ode mne vzal balíček a hodil ho za sebe. Válka nám vzala dětství, brzy jsme dospěli. Z Německa se otec vrátil, vlastně utekl těsně před frontou u nás. Nikdy si neztěžoval na příkoří nebo snad, že by měl něco dostat jako satisfakci. Podlomené zdraví, v duši výčitky vůči těm, kteří tolika lidem ublížili, a nám zůstaly legitimace s poznámkou „politický vězeň“. Paradox je, že otec nikdy v žádné politické straně nebyl, ale věděl, co je to rodná vlast.

A ještě na veselejší notu. Do 28 let chodil otec v kroji, rád a dobře zpíval. S cha-

sou se zúčastňoval všeho, co k mládí patří. Krátce před odchodem na onen svět mi říkal: „Až se vrátím z Prachatic, budu ti vykládat, jak jsem stárkoval.“ Už k tomu nedošlo a já stále lituji, jak málo času jsme si našli k vyprávění. Té práce a starostí bylo dost. Otec nacházel radost v práci, nepamatuji, že by rodiče jeli na dovolenou. Jedenkrát jeli k sestře do Prahy, ale za dva dny už byli doma.

U lidí byl oblíbený, dobrý pracant a ke všem přátelský – u nás se říká „rozdal by se“. Ochotně a nezištně pomáhal na kostele, stadionu. V korespondenci jsem našla i dopis od Mons. Josefa Valeriána, potěšil mě, protože ukázal, že otec měl i smysl pro humor. Mimo jiné v něm píše: *Připomněla jste mi i svého tatínka, který říkával při zabíjačkách – jazyk musí-me ponechat panu faráři, aby neztratil řeč.*

V našem zpravodaji se často píše o významných lanžhotských občanech, kteří svoje město proslavili v kultuře, ve sportu. I dnes zde žijí lidé, kteří pokračují v jejich stopách. Ale žijí zde i prostí, pracovití občané, bez kterých by Lanžhot nebyl tím, čím je. A k tomu směřovala i vzpomínka na mého otce.

Mužský sbor

Josef Jožulka Uher

První co bylo, když jsem si to přečetl, že jsem si řekl: Bože, moci je tak slyšet! Bohužel, tenkrát ještě ani zdaleka nebyla zvuková nahrávací technika tak pokročilá a všední, jako je tomu dnes, což současné generace berou jako samozřejmost.

Není to tak dávno, co jsem obdržel od svého přítele **Prof. PhDr. Dušana Holého, DrSc.** z Brna dopis. Nepsal jej on sám, ale jeho strýc, bývalý učitel a dnes už nežijící, **Antonín Páč z Hodonína**. Dopis, opatřený poznámkami mého přítele, nese datum 12. ledna 1988. Pan učitel Páč, známá a uctívaná osobnost vzpomíná v něm takto:

V Lanžhotě jsem prožil krásný rok 1925. Seznámil jsem se s jeho okolím: lužními lesy a přívozem na Slovensko. Při jarních záplavách jsme se koupávali na lukách v proteplené vodičce. Viděl a poznal jsem místní hody a jiné roční obyčeje. A za zpíval jsem si také s výbornými zpěváky, z nichž jsem potom utvořil pěvecký sbor. Dokonce jsme na koncertě zazpívali několik mužských sborů: Křížkovského Utonulou, Foerstrovy asi tři sbory, Janáčkovu Šohajku švarný a Což ta naše bříza, jako i některé národní písně ve Vachově harmonizaci.

Pěkně jsem býval (bydlel) v kabinetě nové měšťanské školy, ale neměl jsem tenkrát ještě odbornou zkoušku pro měšťanskou školu, tak jsem musel přejít na čas na školu obecnou. V Lanžhotě se pak tradovalo, že jsem na měšťance „propaděl“. Ale znovu jsem se tam za několik týdnů vrátil. Byl jsem potom svědkem třenic mezi ředitelem měšťanské školy a p. řídícím Novotným na škole obecné. A tak jsem

byl celkem rád, že jsem se mohl vrátit na měšťanskou školu do Břeclavi, kde jsem to potom vydržel až do roku 1931. (...) **S Lanžhotem jsem udržoval stále styky prostřednictvím zpěváka Uhra – Uhříka a bratry Šestákovými a také Rózky Uhříkové – Horákové a dalšími žáky z oněch dob.** (Konec citace.)

Ano, ano, moci je tak slyšet, ty naše dávne už předky, znát jejich jména a věk. V tom pětadvacátém bylo mému otci dvacet let, a jeho kamarádi byli určité jenom o málo buď mladší, nebo starší. Musela to být třeba jenom těch tenorů úžasná mladá síla, po které nezůstalo, bohužel, nic...

Jen pár vět z dopisu pana učitele Antonína Páče a trocha vzpomínek některých z nás, jejichž otcové nám o tom vyprávěli. Vzpomínání v takovém lanžhotském pěveckém dnešku, v němž už až k nebeské báni neburácí hlasy sboru, jenž by se mohl rovnat tomu našich předků z roku 1925... Ale díky Bohu, že zde ještě žije a zpívá skupinka mužáků, ale i žen, kteří se snaží oddálit vyhasnutí onoho lanžhotského fenoménu, který v minulém století v rozměru jedné ne moc dlouho trvající éry, kraloval celému Podluží a Moravskému Slovácku.

Tak jako v každém lidském osudu nejsou možné jakékoliv návraty, zdá se, že stejný ortel byl vyřknut nad přirozenou lanžhotskou zpěvností, již k vzletnutí z popela jako ptáku Fénixu by možná nepomohl ani pan učitel Páč, kdyby se byl, díky nějakému kouzlu, nebo reinkarnaci – převtělení do jednoho našeho v Břeclavi úspěšného sbormistra, vrátil.

Známe rčení, že **píseň je nesmrtelná**. Ona snad, ano, s n a d, ale ne její pěvci...

„Krásná píseň je to dobré v člověku, dobrý člověk je to krásné v písni.“ (J. J. Uher)

Limpín

(humoreska)

Josef Jožulka Uher

Ve Vlastivědě moravské, okres Břeclavský, sepsané Janem Noháčem a vydané v roce 1911 se můžeme dočíst v kapitole věnované LANŽHOTU mimo jiné to, že „... i část osady zvaná Limpín a část při pastvisku musí se při velkých povodních před vodou ohrazovati.“ Dnešní Limpín je jeden moderní dům a dva staré domky na půdní vyvýšenině v sousedství rybníka Kout. Na začátku minulého století se tam nacházela skupinka baráček s huménky, deskami oplocenými, téměř po celý rok ze tří stran objatá stojatou vodou, jejíž větší, západní plocha bývala od hlavní vodní masy až mnohem později upravené na rybník Kout, oddělována poměrně nízkou takzvanou hrázkou. Každá povodeň pod Lanžhotem, a ty přicházely i třikrát, čtyřikrát v jednom roce, po lanžocky se říkávalo, že **voda leje, voda leje**, nebo též **vylétá voda**, obklopila svými kalnými vodami Limpín úplně ze všech stran, i z té, kterou jako pupeční šňůrou byl spojen s mateřským tělem lanžhotské obce. **Limpín se stával na týden i déle ostrovem.** Na původ názvu Limpín ještě nikdo nepřišel a je škoda, že v současném městském místopise se už vůbec neuvádí, stejně jako pradávny název ulice Kradlov. Původní názvy míst by se měly v zájmu historie zachovávat.

Před půl stoletím se na svatbě mé sestry Růženky bavili svatebčané ještě sami, žádné magnetofony, společným zpěvem, duety, nebo vyprávěním. Vyprávěči bývali hlavně starší lidé, kteří už měli na co vzpomínat, přetékající zážitky, ze kterých vybí-

rali ty veselejší. Takové, jaké patří na svatbu a ne na trachtu. Na Růženčině svatbě s tvrdonickým Tondou Klencem, synem pekaře, byl takovým bavičem **strejda Janíček Uher – Uhřík**, starý mládenec a celoživotní **forman**. Jistě žádný z nás, kteří jsme ho tenkrát poslouchali, na jeho **limpínskou příhodu** nezapomíná. Zde je...

No, to sem byl tenkrát ještě usmřkanec, frňál deset, jedenáct roků starý. A hodný, né nějaký grázl, protože sem miništroval. Velebný pán mja měli rádi, šak už ani nevím, kerý to tenkrát byli. Stalo sa to, keď vyléla rácky veliká voda, tuším Morava s Dyjů na jeden šup, a bodaj by sa nepřidala aj Kyjovka. Na Limpíně by sa mohél zachránit ten Robinzón Grusoé.

Jak na potvoru sa v tem časy jedné noci stalo, že si tá s kosú zaumínila, že na večnosť doprovodí stařenku Terezičku. Tá, jak na sviňu, bývali v jednom baráčku zrovněvá na Limpíně. Kam sa suchú hnátú mohla dostat enom tá Smřf. Čověk z dědiny by sa tam neprobrodil. Naglgał by sa kaliska. Našťastí měli ludě na Limpíně pořád jak v přístavě nachystanú čaju. A tak keď kolem půlnoci řekli Terezička synovi Kubovi, že sa chcú vyzpovídat a dostat poslední pomazání, nech teda honem friško, ešče než vydechnú, zajde pro velebného pána, Jakub vzal a rozsřtil vozovú laterňu, o šopu opřené dúhé veslo, od vrby odřetazil čaju a vydal sa pro velebného pána.

Nesřtil měsíc a hnězdičky enom blikaly. Tma byla jak v uhelném dole. Velebný pan byli už trochu nahuchlý a tak keď Kuba búchal pjasťú na dveřa fáry, div ju nezbořil. Keď sa velebný pan vyškobřtli z postele, otevřeli okno a potom sa od Jakuba dověděli, že nehoří, ale že jeho mamička sú na posledních, tak ich nenapadlo nic chytrějšího, než

že povidajú: „Jakube, než se obleču, zajděte k Uhříkům pro Jenička, mojeho ministranta, sám jít nemohu, víte, jak se chodí k zaopatřování.“ Bylo léto, spával sem na hůře a tak to Jakubovi dost dúho trvalo, než mja ze sena vyhrabal.

Jak sme potom spolem s velebným pánem išli kostelem do zákrystije pro to, co sme potrebovali, a v kostele byla taková tma, že sem sa bál, že sa v její húbce snád utopím, trásel sem sa pod košelú div sem nám do kroku zubama necvakal, velebný pan to poznali, objali mja povidajú: „Jeničku, z hlubiny tmy v tomto chrámu strach mít nemusíš, sem ďábel přístup nemá, aby nás do ní stáhl!“ Hned mje bylo lepší, ale po věčném světélku před oltářem nad našima hlavama sem přeca enom pokukoval, esli ho čert nesřúkne.

Od fáry sme sa dali kolem Hruběj hospody, kolem našého, Luční ulicí kolem býkárně, potom až dúle v Kútě kolem Morověj kapličky a najednú sme stáli na břehu mořa. Velebný pan vystrašeně vydechli: „Bóže, Jakube, ke kterému moři jsi nás přivedl?“ Ešče mosím spomenút, že keď sme išli dědinú, Jakub s laterňú před nama a velebný pan se mnú za ním, vyzvával sem do tmy zvonečka-ma jak hasič, abych odháňal zvědavych psů, velebný pan nás jak ochranú zařikovali modlením, tak mury obletovaly Jakubovu laterňu tak nahusto, že sme si chvílami mysleli, že mu zhasla, a co vjec, až sme sebú cukali, na to neřádstvo mūr sa ze tmy smekali jeden trúlelek za dru-

hým, nenažranci. Měli hody lebo tenkrát bývala taková tma, že keď sa frajř s frajřkú lúbali, tak co chvíla jeden druhého hubú minul.

Tak sme teda stáli na břehu vylétej vody, ale už u Jakubověj čaje. Velebný pan sa trochu upokojili, ale ptajú sa Jakuba: „A jste si, Jakube, jistý, že na tom nedohledném moři nezabloudíte, vždyť, jak vidím, nemáte ani kompas.“ Velebný pane, odpověděl Jakub, v noci ve tmě jezdím na čaji po čuchu. Velebný pan sa podivili. Víte, povídal znovu Jakub, keď je vylétá voda, tak nám smrdí hnojisko s hajzlem až na kraj světa. Zmýlit sa nemožu, enom sa nebojte, můj nos je lepší než kompas teho Kryštofa Kolumbusa. Nasedli sme. Velebný pan se mnú dopředu, na desku, už sem necinkal, ale držal sem laterňu, v zadu Jakub stojačky odrážal dúhým veslem čaju ode dna po vodě trasú smradu z hajzla.

Velebný pan sa ke mje tulili jak k nejakému andělovi strážnému. Pravá ruka, kerú mja držali kolem ramen sa jim trásla jak stařečkovi Joštyštovi, kerý byli už tak starý, že pamatovali snad aj Habánů. Napadlo

mja, že v této chvíli by velebný pan nemohli dávat ludom při přijímání do huby na jazyk hostyje, netrefili by sa. Došlo mje jich lúto a tak jim jak starý čovek říká: Velebný pane, tady sa bát nemosite, tady je malá voda, žádná hlubina, a hastrman jak čert v ní nečihá. Enom sme přirazili k Limpínu a velebný pan měli pod nohama pevnú zem, pohladili mja po hlavě a zvesela mje říkajú: „Ty kujóne jeden, ale jsi mi to vrátil!“

Potom stařenku Terezičku zaopatřili jak sa patřilo, Jakub mohél otevřít okénko od jejich cimérky, aby měla kady duša vyletět,

a my sme sa zas vrátili do přístavu k čaji. To už sa velebný pan cítili jak nějaký starý mořský vlk a málem by sa drali k veslu. Jakub věděl, že počkat jim ho, to bysme mohli zabúdit třeba až do Pernitála, nebyt lesa... Ludé, kerych sem před tým zvonečkama pobudil, už zas spali, jak ked by ani žádná smrt' téj noci o Limpín ani nezavadila.

V současnosti pořádá v létě na Limpíně jeden malíř, limpínský rodák, výstavu obrazů. A ani normální život se Limpínu nevyhýbá. **Jenom povodeň – veliká voda** jej v ostrov neproměňuje.

Fororta a Forotňáci

Josef Jožulka Uher

V tej starěj forotě chalúpečka, visí v ní hajnická halénečka. Vedlá ní širúšek a pod ním Cyrošek, Cyrošek hajníček oči černé.

I díky velmi zdařilé a tvůrčí úpravě skladele a kapelníka Podlužanky Jaroslava Janoty se stala moje polka V téj starěj forotě hitem. Překvapilo mne v ohlasech na ni to, že někteří posluchači nevěděli, co vlastně slovo **forota** znamená. Například skladatel a někdejší kapelník Mistríňanky Antonín Pavluš chápal tento výraz jako **v dole zavale-nou štolu**. Má sice pravdu, ale v mojí polce toto slovo vykládá i encyklopedický slovník: **forota** rovná se **zásoba dříví**.

Už z před časů první světové války byla nejznámější a největší **lanžhotskou forotou** v lichtenštejnském lesním panství ta na velké louce za druhým mostem na silnici do Brodského, po levé straně směrem od Lanžhota.

Dvě fotografie chalúpk, v textu mé polky uváděné, jsou dnes už velmi vzácnými

dokumenty. Ta první, pořízená v zimním období, je převzata z knihy Jana Noháče Vlastivěda moravská – okres Břeclavský. K jejímu vydání došlo v roce 1911 a představuje nám chalúpku ve Staré forotě jako **Hájovnu v Lanžhotě**. Ještě coby stavbičku mladou, zachovalou i s výzdobou malůvek. Radost pohledět a milo v ní určitě pobývat.

Druhou pořídil o třicet šest let později, v roce 1947 Jožka Tureček. To už taková radost pohledět není. Vysoko provlhlé zdi napovídají, kolikrát asi byla chalúpka v objetí záplav. Ty snad na začátku dvacátého století, tudíž kolem roku 1910 chalúpku coby hájovnu ještě neohrožovaly? Určitě asi ne,

jinak by si tu Lichtenštejni forotu – zásobu – sklad hlavně metrového, tj. palivového dříví, nedělali.

Jak my Lanžočané dobře víme, každé příjmení má u nás i svoji přezdívku. Nejvíce jich mají nositelé příjmení Uher. Dá se říct, že se nevyhnula nikdy žádnému. Ani **Gálům**. V jejich případě byla nejdůležitější dvě. **Gálík a Forotňák**. Vida a jsme u foroty, neboť od ní je tato přezdívka odvozena. A víte koho zásluhou?

V listopadu 1859 se narodil **František Gál**, později až do smrti v září 1935 žijící v domě číslo popisné 613 u starého mlýna. Není možné se dopátrat toho, kdy ho Lichtenštejni, zastoupení hajným – fořtem, ustanovili **hlídačem skladu dříví ve staré forotě**. Snad tam dokonce přivázejícím i vyvážejícím formanům zvedal a pak za nimi spouštěl závoru.

Jak běžel čas a Lanžočané si na zaměstnání Františka Gála zvykali, tak jakmile došla v hospodě řeč na některého z lanžhotských Gálů a byl to zrovna František, hlídač ze staré foroty, přestalo se o něm říkat, že to je ten, co vartuje ve forotě, ale začal být jmenován přímo a jednoduše jako Forotňák. Ženy z jeho rodu byly zvané Forotnicemi...

Co psalí legiónáři - co zažili a zkusili

(Přepis z Vlastivědného dotazníku 1926)

Pavel Bartoš

Ruský legionář Antonín Bartoš (V.c 8 čís. 5) psal 6. VI. 1917 z čsl. leg. 8. pluku, ležící v Baryšovce, Poltavská gub. následovně: (Věrně dle originálu)

Bratře! Ani představití sobě nemůžeš, jak mě potěšil dopis, jenž jsem od Tebe obdržel

V tej starěj forotě trocha tihel, nad nima sa čas jak sova mihel. Nestojí chalúпка kúsíček od dúbka, o návrat Cyrošek darmo prosí.

Je to tak. Dnes je to pustina a dá se dodat, že i stavební vrakoviště po malém podniku Státních lesů, v němž se, v několika milířích vyrábělo spalováním dříví dřevěné uhlí. Před pár lety byl podnik přemístěn na Uhlička.

Na někdejší velkou louku, která dostala název **Stará forota**, se už nevrací ani velká voda povodní. Ale pár cihel po chalúpce – hájence by se v půdě určitě našlo. I bez pomoci hajného Cyroška, který se též pominul a v prach proměnil.

Osud Forotňáků je možná tentýž...

a za který Ti mnohokrát děkuji. Zároveň srdečný dík za zprávu o bratru Janovi, která mě velmi potěšila. Zároveň Tvoji písmem mně přišel taky lístek z domu a píšu mi, že Jan teď často píše. Co se týče bratra Josefa, tomu jsem psal já, nevím ani kolikrát a snad už je to všechno marné. Už jsem si povídal, že mu ani více psát

nebudu, ale mně to nedá pokoje a píšu zas. Co se týče mojí situace, jsem zdrav a vede se mi dobře. Já, jak jsem Ti už jedenkrát psal, za toho převratu jsem dostal úplnou svobodu, volný byt a plat jako Ruští. Bylo to postavení krásné, vydělal jsem si tři sta rublů za měsíc, jenom že já jsem po tom tak netoužil, hned na druhý měsíc sem se přihlásil do Družiny k Českému vojsku a načež jsem hned taky odjel. Ačkoli nám bylo řečeno, do Francie teď nejdem, nám je to všechno jedno. My jdeme osvobodit celý Československý národ a tak je nám to všechno jedno na té frontě nebo na té. Tak jsme přijeli do Borispolu, kde je tábor Č. vojska a byl jsem zařazen do osmého pluku. Když jsme tam přijeli, tak jsem se tam sešel s Morávkem. Antonín Javorský a Pavel Helešic ti jsou u šestého pluku. U pátého je Vojtěch Šesták, Floriš Šesták a se mnou jsou zde u 8.

pluku František Trčka bratran., František Tuček, Martin Ciprys (Zich), Jan Ciprys Všivka, pak mnoho z Kostic a vůbec okolo Břeclavi. Tak u druhého a třetího jsou Miloš Helešic, Jan Hlavenka, Zapletal ze Souhrad, Ciprys Čapatý ten mladý a vůbec se s nimi ani nemožu sejít. Poněvač je nás zde mnoho tisíc a každým dnem nás přibývá tři až čtyři sta. To víš, že je nám zde veselo. Ty mně píšeš, proč pak

jsem Ti nedal dřív vědět, vždyť já jsem Ti vypsal všechno do podrobná. Taký moje přípravy dlouho netrvaly. Já jsem musel tak učinit nebo moje povaha to vyžadovala. Co se týče toho stavění doma, taký mě o tom psali, že představují chalupu podle Tvojiho baráku, jak se ale věci mají, to ovšem já nevím. Podle toho jak mně píšeš, to hezké není, no až jednou si o tem

promluvíme. Mně taky psali, jestli potřebuji peníze, abych jim napsal, ačkoli to jsem já neučinil. Jenom když jsem byl zajat, tak sme byli v Jaroslavské Guber. v lágru, tak to jsem psal o peníze, ale brzy jsem jel odtud pryč, tak jsem nic nedostal, jenom od Taganrvgu mně psali, že mi poslali 30 Kor., a ty, jak Ti píši, jsem nedostal a více jsem o peníze nepsal. Já o Tobě nepočítal, že Ty budeš ještě na starém místě, poněvač když jsi jel do nemocnice, tak jsem to s Tebou počítal hůř. No ale teď vidím, že jsi živ a zase zdrav, což mě náramně těší. Píšeš, že mě nemůžeš dát to, co mně patří, ale že přijde k tomu. To si já, bratře, nemohu správně vyjasnit, jak to asi myslíš. Bratře, jestli budeš bratrovi do Ameriky psát, tak mu sděl celou moji situaci. Když už já mám to neštěstí a nemohu od něho žádné zprávy dostat nebo on ode mne, tak aspoň Ty mu to sděl. Pokud jsem byl v bídném po-

legionář s praporem 8. pluku

tal hůř. No ale teď vidím, že jsi živ a zase zdrav, což mě náramně těší. Píšeš, že mě nemůžeš dát to, co mně patří, ale že přijde k tomu. To si já, bratře, nemohu správně vyjasnit, jak to asi myslíš. Bratře, jestli budeš bratrovi do Ameriky psát, tak mu sděl celou moji situaci. Když už já mám to neštěstí a nemohu od něho žádné zprávy dostat nebo on ode mne, tak aspoň Ty mu to sděl. Pokud jsem byl v bídném po-

stavení, tak jsem ho prosil o nějakou podporu, ale to bylo marný. Ale nic si z toho nedělám, vydržel jsem všechny ty trapné chvíle. Co jsem zařazen do pluku, tak Ti píšu po třetí a Josefu taky po třetí a zároveň píšu br. Janovi. František Trčka bratran. taky neví o žádném bratrovi a Loučík Michal je na Sibíři. Janek Sečkář z Nové

Vsi taky je na cestě, už jede k nám. Ani nepíšeš, jestli jsi obdržel moji podobenku, co jsem Ti zaslal v psaní. Josefu jsem taky jednu poslal.

Ještě srdečný pozdrav od bratránků a ode všech známých. Pozdrav taky Jana. Mnohokrát tě zdraví a líbá Tvůj věrný bratr Antonín.

Pohřeb „masa“

Josef Jožulka Uher

„Život zemřelých je uložen v paměti žijících.“ (Cicero)

Podle odtajněných dokumentů ministerstva vnitra, vztahujících se k poslednímu dni života lanžhotského převaděče přes hranice do Rakouska **Františka Gajdy**, s přezdívkou **Malý Franta**, nastala jeho smrt po výstřelech samopalů čtyřčlenné rojnice vojáků Pohraniční stráže před půlnocí v pátek dne 6. října 1950.

Ministerstvem vnitra odtajněné dokumenty uvádí, že ze čtyř (celými jmény uvedených) příslušníků PS vystřelili tři z nich na F. Gajdu ve tmě a mlze, z pozice v kleku, takto: první 8 nábojů ve dvou dávkách, druhý 28 nábojů ve čtyřech dávkách a třetí 18 nábojů ve třech dávkách, ze vzdálenosti 15-18-30 metrů, ze samopalů vzor 48. Fr. Gajda údajně střílel vestoje z německého samopalů MP40 a měl vystřelit 30 nábojů. Z vojáků PS nebyl zraněn nikdo, Fr. Gajda byl zasažen **tříkrát do prsou, jednou do krku a dvakrát do zad.**

Gajdův život vyhasl v polích trati Padělky, v blízkosti tří malých šterkoven po levé straně silnice zvané Tereziánská, vedoucí z Lanžhota do Břeclavi z Nové ulice, někde uprostřed mezi majákem na tzv. Hrubém

vršku, na straně jedné, a Kazúbkovým můstkem, na straně druhé. Snad blízko plnní cesty, později zaorané.

Někteří hodnotitelé této tragické události, při které stejný osud jako Gajdu mohl stihnout jeho komplice Ludvíka Holobrádka, jemuž se však z obklíčení nastrožené pasti podařilo uprchnout zpátky do Rakouska, aby už dopoledne v sobotu 7. října 1950, ještě zchvácený od vyčerpávajícího útěku z léčky PS, podal na stanici CIC v americkém sektoru Vídne zprávu o pravděpodobném zranění či dokonce zastřelení svého komplice Fr. Gajdy, nazývají Gajdovo zastřelení vraždou. Posuzovat tento jejich pohled nemíním. Je to velmi složitá stránka případu.

Převaděčství nebyla hra na „jako“ v nějakém skautském táboře. Hrozilo při něm nebezpečí absolutní, tj. smrt. Převaděči ve službách **CIC = Counter Intelligence Corps (kontrašpionážní sbor americké armády)** si toho byli vědomi. Střelbě se však měli vyhýbat, u příslušníků PS bylo tomu opačně. Na nichž však lpí jenom velmi málo viny, protože jejich hlavní rolí bylo **plnění rozkazů**, toho, čemu musí být poslušný voják v každé armádě v celých dějinách válečnictví.

Orgány vnitra ještě téže noci přivezli k mrtvému Gajdovi (fotografie, uveřejněná v našem zpravodaji, nezachycuje skutečnost, ale kamufláž provedenou StB) lanžhotského obvodního lékaře MUDr. Josefa Kepáka, aby tělo ohledal a potvrdil smrt. Ten nemohl konstatovat nic jiného. Načež bylo upuštěno od pitvy a nařízení odvoz těla do márnice lanžhotského hřbitova. S příkazem jeho pohřbení do čtyřiařidvaceti hodin.

A tak hned příštího dne, tudíž v sobotu 7. října 1950 ráno, byl sedlák Oldřich Tuček – Žojdrák ze Súhrad od Boží muky předvolán do kanceláře předsedy místního národního výboru Jana Gajdy, jímž byl vyzván, aby zapráhl koně do vozu – gumáku a zajel do lesa pro „maso“. Ten to odmítl se slovy, že když nesmí jezdit do lesa pro dříví, neví, proč by tam jel pro nějaké „maso“. Bylo mu tedy přikázáno, aby koně a vůz půjčil, že kočírovat budou druzí. Jeden svědek mi tvrdil, že Gajdovu mrtvolu převážel komunista Tonek Drštka, druhý hovořil o Oldřichu Šoškovi, později též člen KSČ.

V květnu 2010 se k sobotnímu ránu dne 7. října 1950 vrací paní L. P. touto vzpomínkou: **Bylo kolem devátej. Stály sme před naším zkraya Záhumní ulice. Křdel žen. Besedovaly sme. Od Prajzovych (tenkrát ještě obchod na Břeclavské ulici, pozn. J. U.) šel Franta Uher – Snopek, otec Žantě. Smutný a zarazený. Jedna z žen sa ho optala, co mu je, že je takový zgňablý. Odpověděl: nakládali sme maso. Podivily sme sa, že jaké maso. Řekél: Malého Frantu Gajdu, v noci ho zastřelili, veze sa do márnice.**

Kdo byl to „maso“? Muž, statečný z nejstatečnějších, jak o něm prohlásil major

Antonín Bartoš – Bábiňák, který bez zabíjení a střelby převedl – ať už si někdy počínal tak či tak – do svobodného světa desítky lidí, na obou stranách hranice v ohrožení života. Československé ministerstvo vnitra jej právem ocenilo tak, že na jeho dopadení vypsalo odměnu dvou milionů korun. V roce 1985 poprvé směl Československo navštívit jeho syn Ladislav. Toto je jeho zajímavá vzpomínka: **Spolu s břeclavskými přáteli Lubkou a Milanem Vojtovými jsme při toulkách republikou zajeli i do Bratislavy na Děvín. Navštívili jsme tam něco jako muzeum pohraničníků. Jedna místnost byla vyhrazena hrdinům státu a druhá nepřítelům – zrádcům státu. Jako nepřítel republiky tam byl s číslem jedna, bez fotografie, uveden můj otec. Chvěl jsem se hrůzou i dojetím. Je to smutné, ale zde jsem plně pochopil otcovu převaděčskou velikost, protože pokud nás nepřítel lživě nepomlouvá, potom je to on, více než naši přátelé, kdo dovede určit míru naší velikosti či malosti, statečnosti nebo zbabělosti. Zbabělce a lidi malé do takové místnosti nedává. Chlubí se vítězstvím jen nad velikány a osobnostmi. V otcově případě byla smrt jeho vítězstvím.**

Před bývalou četnickou stanicí (dnes mateřská škola) vůz gumák – funebrák zastavil. V budově sídlil v těch hodinách štáb příslušníků SNB, StB a Pohraniční stráže. V listopadu 1997 zavzpomínal učitel Antonín Svačina takto: **Měl jsem třídu v prvním poschodí, ze které jsem měl oknem výhled na cestu před četnickou stanicí. A tak jsem byl svědkem toho, jak některé manželky lanžhotských komunistů přicházely k vozu, aby se na zastřeleného Gajdu podívaly. Činily tak s pohrdavým**

a škodolibým smíchem... Říkal mi pár dní potom Jožka Hakala, zvaný Kočica, bydlící v domku v uličce za farou, že se mu podařilo v noci ze soboty na neděli do márnice dostat, tajně přes humna. Na nahém těle Gajdy prý napočítal dvanáct zásahů v oblasti břicha a hrudi.

Udivuje, že StB povolala k odbornému ohledání těla mrtvého Fr. Gajdy **civilního** praktického lékaře MUDr. Josefa Kepáka. Jeho úmrtní zpráva, napsal-li vůbec jakou, se nedochovala. Zaráží i urychlený odvoz Gajdova těla do márnice, kvapné pohřbení a povolená přítomnost hrstky pozůstalých.

Orgány ministerstva vnitra, komunistické strany a místního národního výboru už měly se samotným Gajdou po starostech. Leč nemalé je ještě čekaly s jeho pohřbením. Měly obavy z nějakého protestního srocení lidu, který v obci zcela určitě nestál na jejich straně.

Aby hned na začátku něčemu takovému předešly, dovolily pozůstalým, že si mohou mrtvého pochovat sami. Nejpozději příštího dne, jímž byla neděle 8. října 1950. Ke zkrácenému obřadu pochování Fr. Gajdy došlo podle příkazu StB odpovědně v 15 hodin. Účast veřejnosti byla zakázána. Opakovaně to hlásil i místní rozhlas. Srdnatější občané se přece jenom k hřbitovu poscházeli, ale nikdo z nich se dovnitř nedostal. Všelijací strážci byli neoblomní. A tak zvědaví lidé, jak to kde šlo, nahlíželi přes zidku. Malý Franta Gajda se nacházel ve druhém, posledním obklíčce, ačkoliv už pro útek z něj nebylo v něm života.

Ale zůstával tu ještě jeden problém: nábožensko – církevní. Zástupci absolutní moci ve státě nedovolili, aby pohřbívání

proběhlo v tradičním obřadu. Dovolili toliko přítomnost kněze, pokud prý vezme v úvahu následky takové jeho asistence. Pan farář Hübner se neomalených skrytých pohrůžek nezalekl a své povinnosti následovníka Krista dostál. Však mu to bude později připočteno k dalším jeho tzv. „prohřeškům“, po nichž bude následovat, otevřeně řečeno, vyhazov z lanžhotské far-nosti.

Hlavními Gajdovými pozůstalými, jímž bylo umožněno pohřbívání z márnice rovnou do jámy hrobové, byla jeho starší sestra **Růžena, její manžel Jan Ciprys, řečený Jeřábeček a jejich dcera Ludmila.** Její manžel Antonín Fojtík – Poleva, nejprvnější Gajdův společník při převádění, zůstal natrvalo v Rakousku, k ní se už nevrátil a tam i zemřel. Proto se poté a později provdala za vdovce Metoděje Šindara, jehož příjmení jí zůstalo. Těmto směli vy-pomáhat sousedi přes cestu, manželé Oldřich a Zdenka Tučkových – Žojdrákových ze Súhrad u Boží muky. Paní Tučková mi poskytla nesmírně zajímavé svědectví, ze kterého mohu vyjmout tuto větu: **Do rakve byl Franta uložený oblečený do košile a trslavic mého muže Oldřicha! Ochotnou výpomoc manželů Tučkových – Žojdrákových pozůstalým Fr. Gajdy musíme vidět i jako občanskou statečnost, která tehdy lidi prověřovala. Konopná košile a rezné trslavice bývalo letní pracovní oblečení hlavně sedláků při senosecích a žních. Živý Gajda se takto nikdy neoblékal, jako jediný však v něm na lanžhotském hřbitově ulehl.**

To, co jako nejhorší pozůstalé čekalo, bylo surové a ničemné rozhodnutí mocipánů, že **tělo zemřelého musí pohřbít do jámy, vykopané hned vedle márnice**

uprostřed místa, určeného jako smetiště či skládka, kam občané odnášeli z hrobů už vše nepotřebné: uvadlé kytice, věnce, prostě smetí. V tomto verdiktu reprezentantů strany a vlády bylo to nejsurovější gesto pohrdání s převaděčem Františkem Gajdou, třídním nepřitelem. Takový „hrob“ pan farář Hübner ještě nikdy za jeho kněžství nevysvěcoval, nemodlil se nad ním, ale díky Bohu, nikdy už nic takového činit nemusel. „Vítězové“ a nositelé „nových dějin“ triumfovali, a když se všichni v klidu rozešli, hřbitov a jeho okolí se vyprázdnilo, **causa převaděče Františka Gajdy alias Malého Franty pro ně definitivně skončila.** Už o ni ztratili zájem, protože je čekaly bitvy s třídními nepřáteli na jiných frontách.

Díky tomu mohlo dojít k události, přemnoho let utajované a až v roce 1985 prozrazené nositelkou tohoto tajemství paní Ludmilou Šindarovou (před tím Fojtíkovou, rozenou Ciprysovou) Ladislavu Gajdovi, synovi Františka Gajdy. Co se a kdy vlastně událo?

To, že Malý Franta musel být doslova zahrabaný do jámy na smetišti jako nějaké zdechlé zvíře, vzpěnilo krev vzteku několika Gajdových nejvěrnějších kamarádů. (Když jsem v roce 2010 s Ladou naposledy mluvil, říkal mi, že lituje toho, že se mu nepodařilo vypátrat žádného z těch otcových kamarádů, kteří ten hrdinský čin provedli.) Neotáleli, zlosti a mstou hnání a hned první noc, tudíž z neděle 8. října 1950 na pondělí 9. října 1950 rakev s tělem kamaráda z půdy smetiště u márnice odstranili a rychle jej zase zakopali na tajném místě u zídky hřbitova. Tam spočívaly ostatky Františka Gajdy neznámo mi jak dlouhý čas, aby, když už si byli kama-

rádi Malého Franty jisti bezpečím, pohřbili rakev se svým druhem na konečné místo jeho věčného odpočinku.

Tím místem se stal už existující hrob **rodičů Františka Gajdy! Po dubnu 1957,** kdy zemřela Gajdova sestra Růžena, pořídil její manžel s dcerou Ludmilou na hrob velký pomník. Na něm se vedle fotografie a dat zemřelé Růženy ocitlo totéž i Františka Gajdy. Kupodivu bez protestů režimu. Sedm let po dramaticko-tragických událostech kolem převaděče, za něhož „zneškodnění“ kdo ví, kdo získal ty dva milióny, nikoho to estébáky nazývané „maso“ už nezajímalo...

Když v červnu 1962 skonal Jan Ciprys – Jeřábeček, manžel Gajdovy sestry Růženy, na mramorové desce byla umístěna i jeho keramická fotografie, včetně obvyklých dat. A úplně dole, pod hlavním tělesem náhrobku, byla po březnu 1993 umístěna malá bílá mramorová destička s fotografií a textem, potvrzujícím, že jako poslední byla do hrobu uložena dcera manželů Ciprysových **Ludmila Šindarová. V té chvíli spočinulo na tak maličké dlani planety Země šest lidských tvorů: tři matky a tři otcové!**

Jak bylo dáno a souzeno nám všem, pomalu se tam i dnes rozpadávají jejich kosti v prach, ale nahoře, před zraky živých zůstává už pouze jedno jméno, Ludmilino.

Převaděč FRANTIŠEK GAJDA alias MALÝ FRANTA na dvou místech beze jména pohřbený, **ztratil je navždycky i na tom třetím.**

„Nakonec i prach z vašich kostí se spojí s prachem z kostí jejich, také nahoře učinění potomky bezejmennými!“

Epilog

Josef Jožulka Uher

Sedmatřicetiletý **František Gajda alias Malý Franta**, manžel Marie, rozené Škrobáčkové, otec čtyř dětí (páté děvčátko v kočárku zabil na silnici autem opilý Rudoarmějce), naposledy soukromý autodopravce s garáží při domku na Pastvisku a výborný halv fotbalového mužstva SK Lanžhot, nebyl dozajista hrdina bez bázně a hany. Ale jako ten, který převedl lužním lesem pod Lanžhotem přes Dyji do sovětské okupační zóny Rakouska a dál do světa svobody a demokracie téměř dvě stovky lidí, nikdy nestřílel. Dokonce ani v poslední hodině jeho života v obklíčení těmi, kteří palbou nešetřili. Ta akce, která mu přinesla smrt, měla být, jak to slíbil své ženě a dětem, pro něho tou poslední ve službách CIC. Po ní chtěl se všemi emigrovat do Spojených států nebo Kanady. Zcela **nemajetný a s nuzným finančním obnosem.** Ale taktéž ne bez několika málo provinění, jímž se nevyhne žádný člověk, a už vůbec ne v takových stresových situacích, do nichž byl vystavován.

Propagandistické oddělení ministerstva vnitra a StB, které dovedlo dokonale zinscenovat procesy s nevinými lidmi, umělo též mistrně **infikovat** k závisti a nenávisti náchylné veřejné mínění i v Lanžhotě štvavými pomluvami na Františka Gajdu a jeho převaděčskou činnost v takové míře, že jím rozhozené viry záště dožívají ještě v myslí některých současníků vně komunisticky smýšlejících. A jsou mezi nimi ještě i takoví „pamětníci“, kteří tyto estébácké pomlouvačné podvrhy papouškují, aby si nemuseli přiznat zbabělost. Svou roli zde samozřejmě

mě sehrává i dějinné Ježíšovo prohlášení, že **doma nikdo prorokem!**

Je děsivou ironií z vůle Boží, osudu, anebo náhody, že zatímco nad hrobem Gajdy – Malého Franty zmizela náhrobní deska s jeho fotografií a nacionáliemi (komunistickým režimem tolerovaná), jenom **pár kroků od něho** je hrob tragicky zemřelého muže, který téměř přesně deset let před svou smrtí odvážel na voze „gumáku“ s párem koní od štroven u majáku do márnice zastřeleného Františka Gajdu, aby on sám skonal nedaleko místa Gajdova posledního vydechnutí a i on převážen na gumáku koňmi. Poté, co na středisku JZD byl při tragické nehodě probodán lisovačem slámy na přibližně stejných místech těla, na nichž bylo samopalem prostříleno tělo Gajdovo.

Ale to není všechno, nad čím zůstává člověku rozum stát nechápáním a pověrečností. K patě velkého pomníku muže – převaděče (kdysi mu vévodila rudá hvězda, po listopadu 1989 odstraněná) byla někdy po roce 2005 upevněna malá mramorová destička, na které je keramická fotografie pana staršího už věku, doprovázená obvyklými daty narození a úmrtí.

Když bylo tomuto muži čtyřiaadvacet let, tak jako příslušník početného přepadového komanda StB byl účastníkem zátahu na Františka Gajdu v jeho domku na Pastvisku. (Malému Frantovi, varovanému, se podařilo včas uprchnout ke Švirgům dole v Komárnově, odkud unikl zpět do Rakouska.) Syn Františka Gajdy Ladislav, letos zemřelý v Chicagu, vzpomínal, jak ho při této přepadové akci právě tento muž, tenkrát mladík, ale už i on otec dvouletého synka, vodil jejich domem, dvorem a humnem tak, že mu stále tiskl k hlavě hlavě pistole jako rukojmímu, kdyby náho-

dou chtěl jeho táta střílet. Nepomohly ani prosby Gajdovy manželky, která člena StB a jeho rodiče velmi dobře znala. Malý Franta musel být chycen živý, s použitím všech prostředků.

Onen iniciativní mladík přežil Františka Gajdu alias Malého Frantu o pětapadesát let. Aniž by mu byl kdy vlas na hlavě zkríven. Dnes, coby prach do urny vložený, spočívá jenom pár kroků od toho, jehož živého nikdy nedostihl. Tak tu ta trojice, kdysi třídní nenávisť rozeštvaná na život a na smrt, konečně v blízkém sousedství užívá míru a pokoje. Až příliš pozdě!

Otázka: a ve kterém hrobě a kde leží **třídní nenávisť jako taková, ten zdroj zabíjení a vražd?** V žádném! Na lanžhotském hřbitově a ani na jiném této planety. Lidstvo ještě neustanovilo hrobníka k jeho vykopání.

Právě proto FRANTIŠEK GAJDA alias MALÝ FRANTA nebude hodně dlouho, hodně dlouho její poslední obětí!

„Popel vše srovná; nerovni se rodíme, rovni umíráme.“ (Seneca)

Dvacet šest bomb

(ohlas na Natalku)

Podle paní A. P. upravil J. J. Uher

Padesát metrů od domu Mikuličových – Majdákových u hřiště na Pastvisku, v jehož žebračce byl střepinou vybuchlé bomby ruského letadla Lavočkin, útočícího na Lanžhot už dva dny po jeho dobytí Rudou armádou, těžce na noze zraněn Řihových Toneček, se směrem do Nové ulice nacházel nový rohový dům stavitele **Bohuslava Procházky (1901)** čp. 879.

V onu tragickou hodinu pátečního poledne 13. dubna 1945 se v něm spolu s ním nachá-

PS k epilogu

Je mou povinností vědoucího připomenout a v paměť lidu uložit, že převaděči jako František Gajda alias Malý Franta byli ještě tito lanžhotští občané: **Ludvík Holobrádek – Bábiňák, František Tuček – Bobeček**, oba mnoho let věznění a v Lanžhotě pohřbeni, **Antonín Fojtík – Poleva**, zemřel v Rakousku, **Josef Kratochvíl mladší**, zemřel v Argentině, krátce **Martin Tuček – Kocián a Mirek Kavan**, oba zemřeli v Austrálii. Posledním žijícím je **Ervin Nejd**. Na ně byly napojeny dvě tři desítky spolupracovníků a spojek, též všichni věznění a už nežijící. Vzдор, vzpoura a odboj proti utlačovatelům práv, svobody a pravdy byl charakteristickým rysem povahy lanžhotských mužů a žen 19. i 20. století, k jejich cti i Lanžhota samotného! A právě i taková filozofie nepoddajnosti zlu, dává víře v ni a životu smysl!

zeli ještě: jeho manželka **Albertína (1904)**, syn Bohuslav – Sláva (1926) a dcery Jindra – Ina (1928) a Anna (1934). Spolu s nimi MUDr. Josef Kepák s manželkou a dvěma dětmi, manželé Klimešovi s třemi dětmi, Josef Třetina s manželkou a třemi syny, bratr pana Procházky František s ženou a dvěma dětmi a též řídící učitel Bauer s chotí a dcerou. Celkem dvacet šest osob, nacházejících úkryt ve velmi malém sklepě. Od předešlého dne se však už volně pohybující na dvoře i před domem samým.

Na vratech do dvora byl na prutu udice upevněn prapor s výrazným červeným křížem. Tam za doktorem Kepákem přicházeli lidé z celého Lanžhota, aby ošetřili jejich poranění, ačkoliv prostředků měl k tomu velmi málo. Vyhledalo ho také hodně znásilněných žen a dívek. Jeho obětavost byla nepopsatelná...

Útok letadla, někteří říkali, že to byla RATA, nebo že dokonce viděli ramena a hlavu pilota, byl nečekaný a při opakovaných náletech shodilo letadlo na Procházkových dům, k sousedům Šoškovým, do humna jejich i Hrubých, celkem dvacet šest malých bombiček. Mnohé nevybuchly, a ty potom odvezli opilí Rusové do polí a tam je odpálili.

Následky výbuchu bomby, která dopadla k Procházekům na dvůr, byly tragické: velmi těžce střepinami zraněný Josef Třetina zemřel v nemocnici ve Skalici, jeho syn Mirek utrpěl rozsáhlé poranění nohy. V ruském vojenském lazaretu putoval přes Slovensko až do Maďarska. Ruský zdravotnický personál si ho pro jeho veselou národu (hrával jim na housle a vyzpěvoval) natolik oblíbil, že ho chtěli vzít s sebou do Ruska. Až teprve na zásah Mezinárodního červeného kříže směla jej z Maďarska do Lanžhota vlakem dopravit známá ten-

krát samaritánka Marie Hlavenková. Bratr B. Procházky František, bytem od nádraží, měl natolik střepinami zrasovanou nohu, že mu musela být v nemocnici amputována. Několik střepinek odstranil doktor Kepák zpod kolena synovi B. Procházky, Slávovi. V ošetřování dalších zraněných, kteří přicházeli, pomáhali panu doktorovi všichni přítomní, co jim síly stačily, pomoci natrhaných obvažů z různých pláten a plachet.

Pomoci však už nemohli sousedovi odnaproti Pavlovi Petrlovi, jehož poranění břicha bylo k nepřežití. Lidé si mysleli, že když už válka v Lanžhotě skončila, nastal konec i bolesti a umírání z ní. Bohužel, po žádném ukončení bitvy tomu hned tak brzo nebývá...

Jak už se to stává v ději některých tragických událostí, i do této zapadlo zrunko komičnosti. To když výbuch jedné z bomb u Procházkových sousedů Šošků vymrštil kus chléva i s kozou na střechu nízkého objektu příhumní části dvora Procházeků. Zvíře tento katapult dokonce přežilo, díky oživování jejich majitelů, a dál poskytovalo mléko, tolik potřebné hlavně dětem.

Šestadvacet bomb a tisíce vzpomínek po nich...

LANDSHUT na dalších mapách

- ulka -

Ty v minulém čísle určitě zaujaly a nám, současníkům, doplnily naše poznávání historie Lanžhota z časů dávných.

V dnešním vydání zpravodaje vás seznámujeme s výřezy z dalších dvou map, jejichž historická hodnota i dokumentace je nesporná.

Zhotovitel obou je kartograf **Frederik de Wit (1630 – 1706)**. První uváděná jako **České království v polovině 17. století** (tedy kolem roku 1650) představuje Království české a připojená území Vévodství slezské, Markrabství moravské a Lužice, které jsou dědičné země císaře. Německý název Lanžhota, tj. Landshut, je uveden

zřetelně, leč kostel je umístěn téměř do lesa, blízko tenkrát druhého, slabšího ramene řeky Moravy.

Druhá mapa pod názvem **Svatá říše římská před rokem 1648** je aktualizovaná a doplněná mapa Germánie. Zahrnuje obrovskou část Evropy a je proto nadmíru pro dějiny Lanžhota pozoruhodné, že i na ní je Lanžhot jako Landshut

uveden, byť mnoho jiných jihomo-ravských obcí na mapě schází. Byl tedy Landshut oproti nim zřejmě významnějším místem, asi kvůli staré obchodní a dobytčí cestě přes něj vedoucí. Díky ní a mapám je bohatší i historie Landshutu – Lanžhota jako takového.

To bychom si měli stále uvědomovat a připomínat.

STILLE NACHT...

Josef Jožulka Uher

První Vánoce v exilu vypadaly u mne asi tak. Tedy na Štědrý den, to byla sobota, jsem dopoledne nedělal skoro nic. Po obědě se dal do pořádku a za chvíli už u mě byl Maďar Erno. První, to je jasné, do hospody. Tady to byla první oslava Vánoc. Padlo nějaké množství šilasů (šilinků) na Einkoňak a podobně. Asi ve čtyři hodiny jsem musel jít domů, neboť v pět hodin měly začít oslavy Vánoc u nás. Zatím jsem si generálně připravil dárky, které jsem asi v pět odevzdal.

Pak jsem seděl ve „štubě“ a čekal, co mi naloží Ježíšek. Po netrpělivém čekání jsme

byli pozváni do vedlejší cimry, kde už bylo vše sváteční. Když se otevřely dveře, slyšeli jsme už melodii a text světoznámé vánoční písně **STILLE NACHT, HEILIGE NACHT (Tichá noc, svatá noc)**. To byly hlasy našich představených sester. Když jsme píseň dozpívali, nastala slavnostní řeč, kterou měla Matka Michaela. Hned úvodem vzpomněla význam Vánoc a ve své řeči vylíčila můj osud. Když se mne zeptala na různé věci a když jsem jí pak pomalu rozvážně odpovídal, začaly se všem kutálet slzy z očí. Pochopitelně, že ani já jsem se nemohl udržet taky. To byla smutná, ale velice dojemná chvíle. Když jsme si pak

otřeli slzy, mluvila nějakou chvíli k dalším lidem.

Popřála nám nakonec všem krásné Vánoce a ukázala, která kopa dárků komu patří. Když ukázala na moji, která byla největší, řekla, že to mám za to, že jsem hodný a že mám nejsmutnější Vánoce. Za toto všechno jsem pak slušně poděkoval a s přáním vánočním jsem se s ní rozloučil.

Do mého kchosnu jsem si pak odnášel tyto dárky: nový zimník, šaty, dvě košile, vázanky, motýlka, ponožky, ručníky, kapesníky, pyžamo, spodky, dále mýdlo, cigarety, zápalky, cukrové, jablka, ořechy, no a pár šilasů. A konečně bohatý stromeček jsem postavil na ozdobený stůl. To bylo od sester. Od sestry Emanuely jsem pak dostal dva kusy Brushless Shave kamel, kartáček na zuby, talíř cukrového, ořechy, toal. mýdlo, čokoládu a nějaké mlsy. Tedy, prosím, mohu napsat, že tak bohatý Ježíšek mě doma nikdy nenavštívil. No a těm švandám byl konec asi o půl sedmé...

To už jsem pomalu začal očekávat Marťu Tučka – Kociána a Mirka Kavana, které jsem pozval na půl sedmou. Když se konečně dotáhli „vyřáknutí“, bylo sedm a půl. Hned jsem jim šel pro večeri, kterou jsem měl už u sester zamluvenou. Dostali asi to, co já, a sice místní tradiční štedro-večerní večeri: kakao s vánočkou, potom bylo cukrové apod. Když si „ponamáčali“, udělal se pořádek, a když jsme všechno dali na stůl (dobroty), tak se na to byla radost podívat. Pak jsme zhasli světlo a zapálili svíčky na stromečku.

První okamžik jsme každý vzpomínali na domov. Pak jsme začali zpívat naše koledy. Pak jsme jedli, pili, zpívali a hlavně vzpomínali a jen **VZPOMÍNALI...**

Asi o jedenácté hodině jsme se vybrali na půlnoční. Šli jsme do takového alpského kostelíka asi půl hodiny od nás. Když jsme se blížili k vesnici, slyšeli jsme zase hrát tu nesmrtelnou v Rakousku složenou píseň **STILLE NACHT...** Asi to bylo troubení někde daleko v horách. A k nám to dolétalo tak mile tiše, jako kdyby to snad patřilo nám a bylo to od nás – z domu... Prostě nádherné, co se všechno nevidí a neslyší.

Když jsme se pak blížili ke kostelu, slyšeli jsme tuto píseň hrát na několika místech v této dědině pod Alpami. A když se bilo na věži kostelíka dvanáct hodin půlnočních, začala mše. A zase tato píseň. Teď ji troubili na kopci nad kostelíkem. Tedy to jsou dojmy a zážitky tak milé (aspoň pro toho, kdo má srdce a cit), že snad je nedovede vylíčit ani pero největšího a nejslavnějšího básníka.

Pak jsme šli na mši svatou. Kostelík byl plný **bodrých Rakušanů**, lidí dobrého srdce. A také tam byla vidět uniforma amerického vojáka. My jsme si stoupli na zadu u lavic. Mše byla krásná, zpívaná s kázáním urostlého pana faráře.

No a po půlnoční jsme se dostali asi ve čtyři hodiny domů. Měli jsme také krásný zážitek, který mohu snad jen povědět. Tedy opravdu jsme dnes viděli a slyšeli něco ohromného, krásného, typicky rakouského a alpského, na co určitě nikdy v životě nezapomeneme. Však velká škoda byla, že zde právě nebyl sníh, na horách ho bylo však moře...

Na Hod Boží jsme pak jeli do **SALZBURGU** na českou mši svatou. Po této jsme jeli zpět domů na oběd. Na Štěpána jsme byli v kostele také. Jisto jsme si vzpomněli, že právě teď sa chasa u nás chystá na „ho-

řeru“. První chlapci z Hospody, potom od Vedrala, ratýňáky, kosířky a plno šupek z dyní na zemi i v kostele a podobné věci, které patří k lanžockým zvykům jsme si jen mohli myslet.

Je to všechno pěkné. Dobře jsme jedli, pili a já nevím co, ale dobře jsme si vždy uvědomovali, že nemáme to hlavní: **DO-MOV**.

Vzpomínali jsme a vzpomínali i třeba se slzama v očích, za to sa tu nikdo nemosí haňbit.

Po našich najdražších došla řada na chasu, na kamarádů...

Tak takové tedy byly moje první Vánoce bez domova.

Kdyby Hospodin nebyl s námi býval, byli by za živa nás pohřbili. Požehnan Hospodin, který nás nevydal, za kořist zubům jejich.

Duše naše jako ptáče vyvázla z osidla ptáčníkova

a my jsme na SVOBODĚ!

(Psáno 18. ledna 1949 ve Vídni.)

Výše uvedené verše má jako MOTTO na začátku svého Deníku, který si začal psát tužkou, do silného sešitu, 18. ledna 1949. Bez vysvětlení končí a už v něm nepokračuje začátkem května 1950 při nástupu na americkou loď General Stuart Hlimtzelman v německém přístavu Bre-menhaven.

Přes Dyji za hranice do Rakouska utekl, nebo byl převeden 17. ledna 1949. Dne 22. dubna 1949 „oslavil“ v Rakousku **devatenácté narozeniny**. Byl to tedy mladík... Prošel, spolu s mnoha jinými utečenci několika sběrnými utečeneckými tábory. Hodně ve svém už velmi špatně čitelném

Deníku uvádí Admont. Nakonec však našel více než na rok útočiště i nádenic-kou práci v klášteře milosrdných sester v městečku **PUCH**, nedaleko **Salzburgu**, v krajině pod Alpami. V Kanadě, která přijímala emigranty z Evropy do zemědělství k farmářům, dlouho nepobyl. Usadil se ve Spojených státech severoamerických v chicagském Berwynu. Tam prožije své nejlepší, ale i nejhorší roky emigrace. Když se odtud v druhé polovině roku 1992 navždycky vrací **domů, do Lanžhota**, je to už starý a nemocný muž, netušící jak málo života mu ještě zůstává v rodném jeho domku na Kradlově, spolu s matkou, ale už bez otce. On, už dávno ne naivní devatenáctiletý kluk, plný iluzí utíkajících s tisíci dalšími na Západ za mnoha touhami, představami, ale především **za svobodu**. Už nikomu nepoví, co z toho všeho našel, nenalezl, či dokonce ztratil.

PAVEL UHER (22. 4. 1930 – 21. 5. 1993), před útekem zaměstnanec v kanceláři na Hrubé hospodě u velkopodnikatele s vínem pana Václava Osičky, syn **Pavla Uhra (20. 12. 1907 – 16. 9. 1977)**, přezdívaného jeho „vrstevňáky“ Pavel Magne-tofon, to kvůli jeho nahrávání podlužáckých dechovek na magnetofon Sonet Duo, a Marie Uhrové, rozené Horákové (25. 1. 1910 – 12. 10 1994), bratr Jana (1933), žijícího v USA.

„Stěží lze vyjádřit, co lásky a slasti znamená pojem vlast.“ (Cicero)

Lanžhot byl od počátku svých dějin místem, kam lidé přicházeli, ale které také dobrovolně nebo zlem ohrožení opouštěli. V osudech jedněch i druhých rozhodovala často Štěstěna. Proč jeden jí měl hodně a druhý málo, člověk neposoudí.

Ani v případě Kradlovčana Pavla...

Skautí v novém školním roce

Bobr

Skautský oddíl Bantuové zažívá od září mnoho nabitých akcí a oddílových schůzek se spoustou nováčků. Už zahajovací schůzka byla plná nových tváří, které se mohly těšit z nové klubovny na staré škole. Tímto bychom chtěli ještě jednou poděkovat městu, že nám umožnilo nastěhovat se do volné třídy vedle školní družiny. Momentálně mají Bantuové zhruba 35 členů, o které se stará 10 vedoucích.

Jako každý rok, i letos jsme se vydali na podzimní výpravu. Tentokrát jsme ale nespali někde v klubovně či tělocvičně uprostřed města, ale zamířili jsme přímo do osamocené chaty uprostřed nádherného lesa nedaleko Žeravic. Děti se naučily spoustu věcí o přírodě, indiánech a navíc statečně pomohly jednomu keltskému poutníkovi k záchraně jeho zamrzlé sestry Eowyn. Celkově se nám netradiční výprava moc líbila, i když ráno to bylo do obchodu a zpět 4 kilometry. Nedávno jsme se na jedné z našich pátečních schůzek rozhodli, že půjdeme zasadit strom. Místem našeho sázení byla vybrána travnatá plocha u rybníku Kout. Po úmorné práci s kopáním se nám nakonec podařilo náš platan zasadit a tím přispět k zvelebování přírody v Lanžhotě.

Kuželky táhnou

Radek Janík

Rozjel se druhý ročník Uliční ligy v kuželnkách, hraný v kuželně U Bartošů. Po prvním ročníku, který byl v očekávání, jestli se soutěž takzvaně chytne, můžeme tvrdit, že o kuželky je v Lanžhotě zájem. Oproti sedmi družstvům z loňského roku

se liga rozrostla o dva nové účastníky. Mančaft „Celníci“ zatím prochází soutěží více než dobře a jejich vyrovnání hráči poráží i zkušené kuželkáře. Nový mladý tým „Amatéri“ vzešel z řad dvacetiletých, kteří si řekli, že to mezi staršími harcovníky zkrátka zkusí. Zajímavostí je, že mužům dělá kapitána žena. Co se týče výkonů, na své velmi dobré výsledky navazují Lužničáci, kteří prochází

podzimními koly bez porážky. Uvidíme, zda je dokáže někdo porazit. Naopak na spodních patrech tabulky jsou družstva Pajdáků a již zmíněných Amatérů, kterým se zatím tolik na podzim nedaří, ale v jarních kolech může být vše jinak. Podzimní část soutěže vyvrcholí Novoročním turnajem jednotlivců, na který jsou zváni všichni, kteří mají chuť porovnat své dovednosti s těmi nejlepšími.

Lakrosová sezóna 2011/2012

Peter Moravec (Rege)

Tým 300 Lanžhot hraje svoji druhou sezónu v Moravské lize a má ji výborně rozehranou.

Od minulé sezóny, kde náš tým skončil na čtvrtém místě, jsme se viditelně zlep-

šili a po odehrání všech zápasů podzimní části nám patří druhé místo v tabulce. Více o českém lakrosu, týmu 300 Lanžhot a průběhu ligy na:

www.300-lanzhot.webnode.cz

Konečné pořadí 2. MLL – podzimní část sezóny 2011/2012

	Název	Zápasů	Výhry	Remízy	Prohry	Skóre		Body
1.	Vše za 39,-	8	7	0	1	88:52	(+36)	14
2.	300 Lanžhot	8	6	1	1	80:39	(+41)	13
3.	Šohajé Strážnice B	7	3	0	4	47:64	(-17)	6
4.	Fénix Zábřeh	8	2	1	5	57:68	(-11)	5
5.	Broncho Chropyně	8	2	0	6	29:57	(-28)	4
6.	El Chupacabra	5	1	0	4	30:51	(-21)	2

Laxu zdar.

Desátá sezóna florbalistů

<PG>

Florbalový oddíl TJ Sokol Lanžhot letos v soutěžích ČFbU stejně jako loni reprezentuje šest oddílů. V tomto čísle zpravodaje podrobněji probereme mládež, ženy a mužské áčko, tedy družstva, kde před sezónou proběhlo nejvíce změn.

Starší žáci začali již svou čtvrtou sezónu. Během prvních dvou turnajů ukořistili jeden bod. Dále prostřednictvím náboru v základní škole vzniklo nové družstvo přípravy, které čítá deset hráčů a tři hráčky.

Dorostenci hrají 2. ligu, tým je složen především z hráčů, kteří ještě loni hráli za starší žáky. Soupeři v právě probíhající sezóně jsou převážně z Jihomoravského kraje, zejména se jedná o brněnské týmy zvukných florbalových jmen – Gullivers Sokol Brno I, Bulldogs Brno, FBŠ Hattrick Brno a další. Po prvotních personálních peripetiích se složením základního kádru dorosteneckého družstva v současné době počet aktivních hráčů ustálil na počtu devět plus jeden brankář. Jelikož chceme hrát kvalitní florbal, hrát o body do soutěžní tabulky, výhledově v nejbližší době plánujeme nábor nových hráčů. Nábor bude uskutečněn v Břeclavi, kde je větší možnost výběru potenciálních budoucích aktivních hráčů.

Pokud by byl nábor úspěšný, rozšíříme naše tréninkové časy i o jeden dorostenecký trénink týdně, který by se konal v některé z břeclavských tělocvičen.

Oddíl žen vstoupil do sezóny v obměněné sestavě. K původnímu složení se přidala část bývalého oddílu FbO VSK VFU Brno. Tréninky se tak díky původnímu zázemí florbalistek VFU mohly rozšířit i o jeden v Brně, což vyhovuje především studujícím hráčkám.

Mužské áčko před letošní sezónou přišlo o svého dlouhodobě nejproduktivnějšího hráče. Drahomír Mach se po osmi letech strávených v našem oddílu rozhodl zkusit štěstí ve 2. lize. Přestoupil do týmu Gullivers Sokol Brno, kde se v jednom útoku znovu sešel s naším dalším odchovancem Tomášem Čejkou. Pro náš tým je to pochopitelně velká ztráta a pro letošní sezónu je proto naším hlavním cílem pokračování v zapracovávání co nejvíce hráčů z mládežnických kategorií do sestavy. Vždyť největších úspěchů jsme v minulosti dosáhli vždy, když věkový průměr našeho týmu patřil v lize k nejnižším.

www.florballanzhot.cz

První sezóna ve 3. lize

Zdeněk Darmovzal

Do sezóny 2011/2012 naše „A“ družstvo vstoupilo jako nováček ve 3. lize mužů. V letní přestávce se nám podařilo doplnit družstvo o hráče ze Slovenska Adriána Gajdosčíka. Tento hráč po sedmi odehraných kolech držel výbornou bilanci 21 výher

proti čtyřem porážkám. Dále za „A“ družstvo nastupují Zdeněk Darmovzal, Michal Koníček, Jaromír Svoboda, který k nám přišel také v letní přestávce z Agrotec Hustopeče, a Filip Štofka. Po odehraných sedmi kolech nám patří páté místo. „B“ mužstvo startuje v krajské soutěži I. třídy a nyní se

nachází na čtvrtém místě. V okresním přeboru má náš oddíl dvojí zastoupení. „C“ družstvo patří v této soutěži k favoritům a po odehraných osmi kolech se udržuje na třetím místě, které mu zaručuje postup do play off. Družstvo „D“ je postupně doplňováno mladými hráči a se čtyřmi výhrami je na šestém místě. Dále v dlouhodobých soutěžích startuje družstvo dorostu, které nastupuje v okresním přeboru dorostu.

Nejlepší naší hráčkou v mládežnických kategoriích je Denisa Pyskatá. Ta v současné době patří mezi špičku České republiky. Mezi její největší úspěchy v této sezóně bylo umístění na druhém a třetím místě ve čtyřhře starších žákyň na republikovém bodovacím turnaji. Sokol Lanžhot a jeho oddíl stolního tenisu se stal pravidelným pořadatelem mládežnických krajských turnajů. Za stále větší účasti pořádáme také turnaj dospělých. V letošním roce se ho zúčastnilo rekordních 40 hráčů. Nejlepšího umístění na něm dosáhla dvojice Zdeněk Darmovzal a Michal Koniček, když vyhrála soutěž ve čtyřhře.

Příznivci stolního tenisu mají v letošní sezóně možnost vidět mistrovská utkání „A“ družstva ve sportovní hale. Program utkání je pravidelně zveřejňován na infokanálu kabelové televize.

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedení města Lanžhot, Sokolu Lanžhot a všem sponzorům, bez kterých by nešel hrát stolní tenis na současné vysoké úrovni, a nebylo by dosahováno takových výsledků. Stolní tenis v Lanžhotě nachází stále více příznivců. Svědčí o tom i velký zájem dětí o tréninkovou činnost, kterou zajišťují někteří členové oddílu.

Novinky z košíkové

Z. Hloušková

Do basketbalové sezony letošního ročníku 2011/12 soutěže OP jsme přihlásili tři družstva. Mladší a starší minižákyň, ve kterých máme zhruba 25 děvčat, a

družstvo žen, kde je pouze osm aktivních hráček. Ostatní ženy se po loňské sezóně rozhodly ukončit činnost.

Příprava na tuto sezonu začala tradičně srpnovým soustředěním v Kyjově, letos pouze za účasti minižákyň. Naše dorostenky, které ve dvou sezonách hostovaly v ligovém družstvu Kyjova, se soustředění již neúčastnily, neboť i zde se družstvo pro nedostatek děvčat rozpadlo.

Nejdůležitější z přípravných akcí sezony pro naše mini byla účast na dvoudenním turnaji TUBANAK v Kyjově začátkem září. Holky zde sbíraly herní zkušenos-

ti nejen se soupeřkami z Moravy, ale i ze Slovenska. Výsledky ani celkové umístění nebyly nijak uspokojivé, ale pro rozehrání do nadcházející sezony byl tento turnaj velmi prospěšný.

Soutěžní utkání OP v košíkové začala v měsíci říjnu a zatím si všechna tři družstva vedou se střídavými úspěchy. Bohužel celek žen se v současné době potýká s problémem malého počtu hrajících děvčat, a navíc se ještě při posledním dvoukole

zranila podkošová hráčka. Ženy tedy budou rády, jestli tuto sezonu odehrají celou. Věříme, že alespoň naše dvě družstva minižákyň se letos umístí v horní polovině výsledkové tabulky.

Půlrok života Lanžhotčana na druhém konci světa (1. část)

Pavel Svačina

Letos od února do července jsem strávil šest měsíců pobytem na Novém Zélandu. Pro mě osobně to byl zřejmě nejkrásnější čas a v tomto (a příštím) článku bych se s vámi o zážitky z této doby rád podělil. Na tento pobyt mi v práci poskytli neplacené volno. Bylo to půl roku života

v jiných podmínkách, než na které jsem byl do té doby zvyklý z života v Lanžhotě nebo v Praze, ať už kvůli odlišnosti samotné země nebo kvůli společnosti lidí, se kterými jsem trávil většinu času.

Dost velké vytržení představoval už samotný let, který trvá v průměru přes třicet hodin, přičemž je třeba při letu z Čech

minimálně třikrát přestupovat (Londýn, Singapur, Sydney). Na Novém Zélandu se člověk ocitne ve dvanáctihodinovém časovém předstihu před středoevropským časem a trvá asi týden, než se s tím organismus vyrovná. Dvanáctihodinový časový posun zároveň znamená, že Nový Zéland je z hlediska zeměkoule přesně na druhé straně; pokud by někdo letěl dál, už to bude počítáno jako jedenáctihodinový časový předstih proti času u nás.

Určité vytržení představuje i to, že se člověk ocitne na jižní polokouli, kde v noci nenajde na obloze žádná notoricky známá souhvězdí, až na zářivý Jižní kříž, který najde večer co večer přesně nad hlavou každý, kdo

pohlédne vzhůru. Přes den skýtá pobyt na jižní polokouli zase pohled na Slunce, které putuje přes poledne kolem severu, nikoliv kolem jihu. Z hlediska ročních období je to na Novém Zélandu také přesně obráceně, čili při přiletu v únoru se člověk ocitne v pozdním létu a v červenci je možné postavit tak trochu špinavého sněhuláka, protože tam v zimě sněží, ale spíše až ve vyšších nadmořských výškách. Nový Zéland asi nebude přitažlivý pro ty, co se chtějí pořádně opálit a poležet si u moře. Ozonová vrstva je tady jedna z nejtenčích, tenčí už je jen blíž k Jižnímu pólu na Antarktidě. Sám jsem si to zkusil hned po pří-

jezdu, kdy jsem na Slunci byl jen tak v triku přes poledne asi tři hodiny. Večer mě tam pak pomazávali natrhanými kaktusy aloe vera, abych snesl to horko.

Nový Zéland je čarokrásná zem. Pokud by se chtěl člověk v představách přiblížit podobě této země, z pohledu přírody je to snad kombinace Švýcarska, Norska a Kanady. Je to země, která vznikla protichůdným posunem dvou zemských desek

Národní park Fiordland

– indo-australské a tichomořské. Nárazy těchto desek daly vzniknout, mimo jiné, zvláštní kombinaci nízkých plochých údolí vedle či uprostřed vysokých hor (obr. 1). Na druhou stranu jsou tyto zemské podmičky příčinou častých zemětřesení.

Jedna z prvních informací, která mě o Novém Zélandu zaujala je, že zde nežijí žádní hadi, jedovatí pavouci nebo podobná havěť. Není třeba se tak vůbec očkovať. (Doporučuji nespolehat automaticky na různá připojištění k platební kartě, protože já jsem tak učinil a až zpětně po příjezdu jsem zjistil, že mi pojištění platilo jen 90 dní, tj. polovinu celého pobytu. Zbytek

Současná podoba severního ostrova Nového Zélandu

jsem strávil nevědomky nepojištěný.) Co se týká názvu země, v maorštině, čili jazyku původních obyvatel přijíždějících sem ve 13. století z ostrovů v Tichém oceánu, se země nazývá Aotearoa, což v překladu znamená Velký bílý mrak. Země tak byla

země přeložit jako Nová země nadšenců nebo také Země nového zápalu. Tento název odráží určitě nejen kus touhy a chuti nových britských osídlenců najít domov v tenkrát naprosto neznámé divoké zemi, ale možná i zážitky novodobých přistěhovalců nebo jen turistů.

Původní podoba země byla naprosto jiná, než je teď. Oba dva ostrovy (severní a jižní) byly hustě porostlé typickým lesním porostem velkých stromů kauri. Ty však byly v rámci hromadného osídlování Brity v 18. století nejdříve káceny a pak kvůli urychlení tvorby zemědělské půdy vypalovány. Nový Zéland se tak stal pro Velkou Británii určitou zemědělskou základnou a současný Nový Zéland (zejména méně hornatý severní ostrov) je typický spíše svými holými travnatými kopci hustě obsypanými ovci.

Převážnou většinu současného obyvatelstva tvoří potomci britských přistěhovalců, nicméně i původní maorské obyvatelstvo tvoří stále velkou část populace, a to okolo 15 procent. V posledních letech je znatelný také příjezd zejména mnoha Asiátů a občanů nejbližších ostrovů (např.

Původní novozélandský strom kauri

**Maorský válečný tanec haka
v podání novozélandských ragbistů**

Samoa). Celkově je tedy složení populace z důvodu otevřenosti země a pracovního trhu přirozeně utvářeno do podoby multikulturní společnosti, tak jak je vidět v dnešní Evropě nebo ve Spojených státech.

Byť je udržení pospolitosti a integrace především původního maorského obyvatelstva v mnoha ohledech obtížná, Nový Zéland vsadil nakonec na respekt a uchování mnoha symbolů a zvyků původních obyvatel a podle všeho udělal velmi dobře pro Maory i pro sebe.

Mezinárodně nejslavnější uchovaný maorský zvyk je asi maorský válečný tanec „haka“, kterým národní tým ragbistů začíná každé své utkání. V září jsme tento tanec mohli sledovat i u nás v televizi v rámci mistrovství světa v ragby, kde Nový Zéland získal titul.

**Katedrála v Christchurchi
po únorovém zemětřesení**

dost velký. To způsobuje jednak sopečnou činnost a jednak častá menší či větší zemětřesení. Za půlrok mého pobytu jsem jich zažil hodně – několik menších v hlavním městě Wellington (kolem 4 stupňů) a sérii velkých (5-7 stupňů) při týdenním pobytu v druhém největším městě Christchurch, které za poslední rok postihla celkem tři velká zemětřesení, z nichž únorové zdevastovalo celé historické centrum města.

Z hlediska vyznání je situace dost podobná Evropě. Něco přes polovinu lidí se hlásí ke křesťanství, přičemž z této části populace tvoří velkou skupinu anglikánská církev v důsledku britského přistěhovalectví.

O Novém Zélandu by se dalo říct, že vlastně ještě nebyl vytvořen do výsledné podoby. Pohyb dvou zemských desek, na jejichž

Musím říct, že otřesy země byla pro mě osobně jedna z nejsilnějších událostí vůbec. Je opravdu zvláštní pocit, když se člověku začne třást půda pod nohama, tedy něco, na co jsme zvyklí, že se prostě nehýbe. Silná byla i zkušenost osobního setkání s lidmi, kteří v Christchurchi bydlí. Není možné zůstat osobně v klidu, pokud člověk prochází obrovské město, které je z části vylištěné nuceným stěhováním a z části protože lidé sedí doma v očekávání, kdy se to zase otře. Dalo se tady ve vzduchu sáhnout na všudypřítomný strach. Strach nejen z přetřhaných osobních plánů, vybudovaných vztahů, ale i strach ze ztráty domova a hmotného zabezpečení. Prostě jeden velký chaos, ze kterého může lidi vyvést snad jen viditelná vlna lidské solidarity.

Horká půda, na které vznikly oba hlavní ostrovy Nového Zélandu, je však na druhou stranu zdrojem nádherných přírodních scénérií a také mimořádně úrodné půdy, která vzniká erozí sopečných vyvěrlin. Taková půda spolu s podnebím tvoří mimořádně dobré podmínky pro pěstování vína, kterým je známá především

Novozélandská příroda v zimě

oblast Marlborough na jižním a zároveň krásnějším ostrově. Práci na vinicích obstarávají z větší části cizinci, mezi nimiž je možné najít i Čechy, které přilákala jednak krása přírody a jednak i zdejší otevřený

pracovní trh. Jak jsem zmiňoval v úvodu, krása Nového Zélandu není v tom, že by podobnou přírodu člověk nenašel i jinde na světě. Krásu této země spatřuji v tom, že na tak malém kusu země (je asi 3krát větší než Česká republika) je toho prostě tolik a ráz krajiny se naprosto změnil během hodiny jízdy autem. Navíc, cestování v mírné novozélandské zimě skýtá ještě jednu výhodu. Kvůli výškové i rostlinné rozmanitosti je možné vidět přírodu jakoby ve všech čtyřech ročních obdobích

Tolik asi pár mých střípků a dojmů ohledně země. Kdo byste chtěli vědět něco víc

o společnosti lidí, se kterými jsem toto vše zažíval, napíšu pokračování do příštího čísla lanžhotského zpravodaje. Teď snad jen malá upoutávka bez komentáře :-)

STAVEBNÍ VÝSTAVA

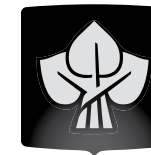
Stavíte, opravujete, zařizujete?
Přijďte se inspirovat či poradit na výstavu.

HODONÍN, Dům kultury Horní Valy
27. – 28. ledna
pátek 9-18 hod., sobota 9-17 hod.

BŘECLAV, Kulturní dům Delta
17. – 18. února
pátek 9-18 hod., sobota 9-17 hod.

omnis Omnis Olomouc, a.s., Horní lán 10a, 779 00 Olomouc, www.omnis.cz
pořadatel výstav tel.: 588 881 427, fax: 588 881 445, mobil: 776 711 499, e-mail: fuglickova@omnis.cz

ČESKÁ POJIŠŤOVNA

- **Životní pojištění Diamant** - pojistná ochrana a jistota finančního zajištění pro celou rodinu
- **Rizikové životní pojištění MULTIRISK** - možnost si pojištění vždy přizpůsobit své momentální životní situaci
- **Dětské pojištění SLUNÍČKO Plus** - široká pojistná ochrana dítěte od prvních krůčků až do dospělosti
- **Penzijní připojištění se státním příspěvkem** - začněte spořit u Penzijního fondu ČP, největšího poskytovatele penzijního připojištění v ČR
- **Povinné ručení a havarijní pojištění** - pomoc v každé situaci, vyřízení nehody, ať už jste naboural, nebo viníkem je někdo jiný
- **Pojištění majetku v KOSTCE** - kompletní ochrana vašeho domova
- **Cestovní pojištění**

POBOČKA ČESKÉ POJIŠŤOVNY V LANŽHOTĚ
NA ULICI KOMENSKÉHO (BÝVALÉ KINO)

JE OTEVŘENA KAŽDÉ PONDĚLÍ
9.00-12.00 a 14.00-17.00 hod.

tel.: 773 750 030, 774 483 886

MASÁŽE

DAGMAR VILDOVÁ

**Dornova metoda
sportovní a rekondiční masáž
manuální lymfomasáž**

Školní 32, Lanžhot, tel.: 606 725 994

www.dagmarvildova.cz

*Všem svým zákazníkům přeji všechno nejlepší do nového roku,
hodně zdraví a spokojenosti a těším se na další setkávání.*

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 900 ks
vydává Město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot
e-mail: urad@lanzhot.cz, tel.: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Jaroslava Bartošová, telefon 519 336 794, e-mail: bartosova@lanzhot.cz
Vyhrazujeme si právo na gramatickou úpravu textů. Vyšlo: prosinec 2011
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., www.svetreklamy.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. Číslo MK ČR E 11687
Uzávěrka zpravodaje 1/2012 – 2. 3. 2012.

nakreslil: Milan Kocmánek

Výstava adventních věnců

foto: J. Bartošová

Vánoční jarmark

foto: M. Čadová

